

חוברת הדרכה

בנושא:

”עתיד ורוד”

על אקטיביזם חברתי ואזרחות פעילה...

- מחלקת הדרכה ארצית -

בקרן באתר התנועה: www.mtz.org.il

מטרת העל :

פיתוח תחושת מסוגלות כאזרחי המדינה לשנות ולהשפיע על המתרחש במדינת ישראל תוך שימוש בכלים דמוקרטיים.

"חזרה לעתיד חברתי טוב יותר" :

לימוד וחקירת הנושא הסניפי תוך שיתוף מקסימום בוגרים בתהליכי ההכנה למחנה ומימוש הליך ההדרכה והתמיכה בו ע"י הבוגרים בקרב החניכים.

מטרות ביניים:

- החניך יערוך הכרות עם נושא השינוי החברתי וילמד כי בכוחו לשנות.
- החניך ייחשף לכוחה של הקבוצה לשנות ככלל וכתנועת נוער בפרט, ויכיר את בעיית האלימות בחברה ודרכי ההתמודדות עימה.
- החניך יכיר בצורך החברתי ובחשיבות של קבלת השונה. החניך יכיר בצורך לתרום לקהילה ויגבש את דעתו בנושאים אלו.

בנושא שנבחר הוחלט להתמקד ב-3 נושאים אשר נקשרים זה לזה בקשר הגיוני ורציף, כאשר הדגש הינו להעביר לחניך שמדובר בחלק קטן מהנושאים בהם ניתן לבצע שינוי חברתי הן של הפרט והן של הכלל בחברה.

הנושאים אשר בהם הוחלט להתמקד:

1. אלימות בחברה הישראלית
2. חריגים בחברה הישראלית
3. תרומה לקהילה

במהלך התהליך החניכים ייחשפו למצב בחברה הישראלית לפני המהפכה, כאשר בסופו של התהליך הם יגרמו לשינוי חברתי. הדגש הינו על שינויים במימדים קטנים אשר יכולים להתבצע בסביבתם הקרובה ויחזיקו מעמד לאורך זמן.

התהליך ומטרתו:

הכירו את גיא, ילד המגיע מן העתיד על מנת לשנות ולבצע מהפכות שונות בכדי לשנות את העולם וכתוצאה גם את עולמו העתידי, לעולם טוב יותר. החניכים מתלווים אל גיא במסעו ועוזרים לו לשנות את הדברים הקטנים שמפריעים לכולנו. תוך כדי המסע החניכים עוברים תהליך במהלכו הם מבינים כי בכוחם לשנות ולהנהיג. במסע נחשפים החניכים לבעיות השונות בחברה הישראלית אשר נוגעות לכל אחד מאיתנו, בעיות שיש לטפל בהן תוך מתן דגש על נושא האדישות החברתית, קבלת השונה בחברה ובעיית האלימות. במהלך התהליך החניך, בשיתוף פעולה עם קבוצתו, מתנסה בהובלת השינוי החברתי. הדגש הוא על מה שמפריע לחניך הספציפי תוך עידודו לקום ולעשות החל ממנו כאדם, דרך משפחתו, חבריו הקרובים עד למעגלים הגדולים יותר סביבו.

דרך זו מובילה את החניך להכיר בכוחה של תנועת הנוער ובכוחו שלו כחבר בה כמצעי להובלת השינוי החברתי. אנו מעוניינים להצביע לחניכים על ההבדל בין מחאה (אשר מקננת בכל אחד מאיתנו) למהפכה (אשר גורמת לנו לתרגם את המחאה הפרטית להובלת שינוי חברתי).

לקראת התהליך:

לאחר קבלת הנושא הארצי ("מדינת ישראל ממחאה למהפכה") בחרנו להתמקד בשלושה נושאים עיקריים:

(א) בעיית האלימות בחברה.

(ב) קבלת השונה.

(ג) בעיית האדישות החברתית.

סיפור המסגרת:

היו היה בעוד שנים רבות ילד בשם גיא ועוזרו הנאמן הרובוט.
2015 הייתה השנה ויניב מקייס היה ראש הממשלה (תאמינו או לא).
אך המצב בארץ היה על הפנים,
האזרחים היו גנבים ואלימים וחלקם עניים ונזקקים.
באנשים קצת שונים התעללו ועשו להם צרות,
זזה כבר עבר את כל הגבולות.
גיא והרובוט החליטו שאת המצב צריך לשנות,
לא עוד יהיו עניים ולא יהיו מכות,
הם יפסיקו את השנאה , העוני וחוסר הזכויות.
כן , כן הם החליטו מהפכה לעשות
אך כדיי לשנות הם צריכים בזמן לחזור ומשם להתחיל לעזור.
ואחר וויכוח לא קטן הם החלו לבנות מכונת זמן ל 2007 הם חזרו
ומיד בשינוי החלו
הוא התחיל וניסה לשנות
הוא הפריד בין ילדים שהלכו מכות
הוא עזר לעיוור לחצות את הכביש והכניס לעני קצת כסף לכיס.
אך גיא לבד לא מצליח ושינוי לא מגיע ולפתע פתאום במוחו רעיון הופיע

הוא ייקח את כל הילדים ויעזר בכולם

וביחד הם ישנו את העולם.

הוא מסביר להם את המצב ומבקש עזרה

כדיי שהעולם יהיה טוב וביחד הם החלו במהפכה

הילדים בהתחלה לא ממש האמינו אבל לגיא ולרובוט לעזור הם החליטו.

הם החלו בהתחייבות שהאלימות תפסיק

ותוך זמן קצר היא נעלמה בכל העולם ואף בסין.

אח"כ הוא מקבץ אותם ואומר שאת השונה הם צריכים לקבל

הם הבינו שמבפנים כולם דומים ואף הם עוזרים לעולה חדשה בשם בל.

אז הם החלו לקהילה לעזור , נקו יערות, עזרו לקשישים ולעניים גייסו כספים עד שהצרה הזאת תעבור.

השינוי במהפכה אט אט החל לקרות

האם גם אתם יכולים לעזור לגיא לשנות ?!!?

למדריך.

דגשים חשובים לנושא:

- במהלך סיפור המסגרת יושם דגש על התהליך שהחניכים עוברים בדרך למהפכה חברתית. תחילה, יש להבין כי מדובר בבעיה שורשית שכדי לפתור אותה יש לחזור אחורה בזמן למקור הבעיה (שנת 2007). במהלך הסיפור מסגרת יש תהליך של שינוי שמתחיל אצל הפרט ואח"כ עובר לקבוצה, בדגש על הכוח שיש לקבוצה להביא לשינוי המיוחל. חשוב לציין, החניכים נחשפים לשלושה נושאים בוערים מבחינה חברתית בחברה הישראלית בצורה הדרגתית, כאשר המטרה הסופית הינה שהחניך יישם את המסרים של התהליך לטווח הרחוק בחיי היום יום לאחר סיומו של התהליך.
- במסגרת התכנים שעובר החניך ניתן דגש על תנועת הנוער כגוף שיש ביכולתו לגרום לשינויים חברתיים. חשוב להדגיש מהם הגבולות בזמן עשיית מהפכה ועל עשיית מהפכה ע"פ עקרונות הדמוקרטיה. בנוסף, חשוב לחשוף את החניכים למגוון הרב של הנושאים שבהם ניתן לבצע מהפכה ושינוי חברתי.
- נושא התהליך יבוא לידי ביטוי בתכנים שיעברו החניכים במהלכו, בתפאורה ובמבנים המחנאים.
- תחרות: התחרות היא בין כיתות ג'-ד' ו ה'-ז'. מטרת התחרות הינה הדגשת המפכה שהחניכים יידעו שאפשר לשנות ולפעול למען שינוי חברתי בסביבת החניך במהלך התהליך ובכלל בדרך חיוו. התחרות תתקיים בין הפעולות לאורך כל התהליך. כל קבוצה צריכה לפעול כמה שיותר בשביל לתרום, ולסייע בכל נושא שתבחר בסניף. על המדריך לתמרץ ולדרבן את החניכים לפעול בין הפעולות לעשייה חברתית משלהם. חשוב שבזמן הפעולות המדריכים לא יעבירו בפעולות את התכנים והפעילויות מהתחרות הסניפית. לאורך כל התהליך יעברו בוחנים מהסניף ויבדקו את השינוי שעושים החניכים לפי קטגוריות שונות. בסוף התחרות השופטים מסבירים לחניכים כי באפשרותם לשנות גם אם מדובר בשינוי קטן אך ככל שהקבוצה תגדל ותתאחד עם קבוצות אחרות המהפכה תהיה גדולה יותר ומשמעותית יותר ותוכל להישמר לטווח הרחוק.

תהליך ההדרכה - כללי:

חלק א'

מטרת על:

החניך יערוך הכרות עם נושא השינוי החברתי וילמד כי בכוחו לשנות.

שכבות ג'-ד'

- פעולה כללית בנושא שינוי חברתי

שכבות ה'-ז'

- פעולה כללית בנושא שינוי חברתי
- פעולה בנושא כוחו של הפרט ביכולת להביא לשינוי החברתי, יחד עם מנהיגות חיובית כצורך מחייב למהפכה.

חלק ב'

מטרת על:

החניך ייחשף לכוחה של הקבוצה לשנות ככלל וכתנועת נוער בפרט, ויכיר את בעיית האלימות בחברה ודרכי ההתמודדות עימה

שכבות ג'-ד'

- פעולה בנושא אלימות בחברה הישראלית ודרכי התמודדות.

שכבות ה'-ז'

- פעולה בנושא חשיבות הקבוצה ויכולות השפעתה בחברה, דגש בנושא כוחה של קבוצה.
- הקשר בין תנועת נוער למהפכה חברתית. דגש על מאפייני ועקרונות התנועה. תנועת נוער שתורמת לקהילה ועובדת כגוף אחיד וקבוצה מגובשת.
- סוגי אלימות בחברה הישראלית
- מהם הגורמים לאלימות בחברה הישראלית וכיצד ניתן להתמודד עימם.

חלק ג'

מטרת על:

החניך יכיר בצורך החברתי ובחשיבות של קבלת השונה. החניך יכיר בצורך לתרום לקהילה ויגבש את דעתו בנושאים אלו.

שכבות ג'-ד'

- לה בנושא סטיגמות בחברה הישראלית. הסטיגמה כגורם לבעיה חברתית, מהן השפעותיה של הסטיגמה על החברה וכיצד היא פוגעת בחריגים בחברה.
- פעולה בנושא קבלת השונה. כיצד אנו מקבלים את השונה ביום-יום, איך זה בא לידי ביטוי. דגש על כך שהחברה יוצרת את השוני.
- פעולה בנושא תרומה לקהילה. הדגשת הכמות הרבה של הקהילות השונות בחברה הישראלית שזקוקות לתרומה, מגוון של דרכים בהן ניתן לתרום לקהילה.
- דרכי פעולה של כל קבוצה בסיוע ותרומה לקהילה. דגש על החשיבות שבתרומה לקהילה ואת מגוון הדרכים שבהם ניתצתן להוציא לפועל פעילות התנדבותית.

שכבות ה'-ז'

- פעולה בנושא סטיגמות בחברה הישראלית. הסטיגמה כגורם לבעיה חברתית, מהן השפעותיה של הסטיגמה על החברה וכיצד היא פוגעת בחריגים בחברה.
- פעולה בנושא קבלת השונה. כיצד אנו מקבלים את השונה ביום-יום, איך זה בא לידי ביטוי. דגש על כך שהחברה יוצרת את השוני.
- פעולה בנושא תרומה לקהילה. הדגשת הכמות הרבה של הקהילות השונות בחברה הישראלית שזקוקות לתרומה, מגוון של דרכים בהן ניתן לתרום לקהילה.

- דרכי פעולה של כל קבוצה בסיוע ותרומה לקהילה. דגש על החשיבות שבתרומה לקהילה ואת מגוון הדרכים שבהם ניתצתן להוציא לפועל פעילות התנדבותית.

חלק ד'

מטרת על:

החניך יכיר בצורך החברתי ובחשיבות של קבלת השונה. החניך יכיר בצורך לתרום לקהילה ויגבש את דעתו בנושאים אלו.

שכבות ג'-ד'

- פעולת סיכום התחרות הסניפית. דגש כי אין מנצח אחד וכי כולם ניצחו במהפכות החברתיות שיצרו.
- פעולה בנושא גבולותיה של מהפכה. דגש על דוגמאות של מהפכות מהעבר ועל כך שמהפכה חייבת להיות דמוקרטית ומה יכול להתרחש כאשר המפכה אינה דמוקרטית.
- מגוון הנושאים שבהם ניתן לבצע שינוי חברתי. הדגשה לחניכים כי נגענו במספר מצומצם של בעיות חברתיות וכי יש אינסוף של נושאים חברתיים שדרושים מעורבות ומהפכה חברתית.
- פעולה מסכמת של המחנה. חזרה על נושאים מרכזיים מתוך המחנה והדגשת המסר הסניפי.

שכבות ה'-ז'

- פעולת סיכום התחרות הסניפית. דגש כי אין מנצח אחד וכי כולם ניצחו במהפכות החברתיות שיצרו.
- פעולה בנושא גבולותיה של מהפכה. דגש על דוגמאות של מהפכות מהעבר ועל כך שמהפכה חייבת להיות דמוקרטית ומה יכול להתרחש כאשר המפכה אינה דמוקרטית.
- מגוון הנושאים שבהם ניתן לבצע שינוי חברתי. הדגשה לחניכים כי נגענו במספר מצומצם של בעיות חברתיות וכי יש אינסוף של נושאים חברתיים שדרושים מעורבות ומהפכה חברתית.
- פעולה מסכמת של המחנה. חזרה על נושאים מרכזיים מתוך המחנה והדגשת המסר הסניפי.

שכבות

ג'-ד':

פעולה בנושא שינוי חברתי

מטרות :

1. הגדרה של מהו שינוי בכלל ושינוי חברתי בפרט
2. בחינת התנאים בהם מתרחש שינוי חברתי
3. ברור הגבולות של שינוי חברתי: מה ניתן לשנות לעומת מה שרוצים לשנות

מהלך הפעולה:

זוהי את התמונה - לפני ואחרי. כל חניך מביא לפעילות, תמונה שלו כשהיה תינוק (עד גיל 3). תולים את התמונות על הלוח ועל החניכים לזהות מי בתמונה. המנצח- מי שמצליח לזהות נכונה כמה שיותר תמונות.

דיון קצר:

- מהו שינוי?
- מתי מתחוללים שינויים בחיים שלנו?
- בקשו מחניכים לספר על שינוי שעברו. אילו סוגים של שינויים מתרחשים בחיינו? (גדילה, מעברים, אירועים משמעותיים), מה משותף להם ומה מבדיל אותם?

חלק ב' - מהו שינוי חברתי

1. על מנת להגדיר שינוי חברתי ננסה לנתח את הפעילויות הבאות ולנסות להגדיר על פיהן מהו שינוי חברתי:
 - נער ברחוב עוזר לזקנה לעבור את הכביש
 - פעילות למען איסוף מזון לנזקקים

- פעילות שמטרתה להקים מערך תמיכה לילדים בעלי לקויות למידה מחוץ לשעות בית הספר
- הפגנה למען מניעת כניסה של מכוניות מזהמות אוויר לערים גדולות.
- לימוד מבוגרים וקשישים גלישה באינטרנט
- מתן סיוע נפשי ושיחות עם נוער במצוקה
- הקמת עסק פרטי בו עובדים ערבים לצד יהודים (או עולים חדשים לצד ותיקים)
- איסוף תרומות כספיות למען משפחות נזקקות מרובות ילדים
- הקמת דוכן לימונדה בשקל ע"י ילדי הצופים שהכנסותיו מועברות (1) לילדים בסיכון, או (2) לשיפוץ מבנה השבט.

2. עבודה בקבוצות- ניתוח

באילו מקרים מדובר בשינוי חברתי? באילו מקרים לדעתכם לא ומדוע?

- מהם הקריטריונים על פיהם אנו מגדירים שינוי חברתי?
- מי יכול לחולל שינוי חברתי?
- מה משותף לכל הפעילויות למען שינוי חברתי? מה שונה?
- אילו עוד פעילויות היו יכולות להיכלל תחת ההגדרה של שינוי חברתי?

הערה: כאשר אנו עוסקים בברור של הגדרות חברתיות- אין נכון ולא נכון. כל הגדרה צריכה להיות מנומקת ולאחר מחשבה. יש להביא את החניכים להכרה כי ההגדרה של מהו שינוי חברתי נתונה להשקפת עולמו של המתבונן. כך למשל, יש שיאמרו שתרומה למשפחה נזקקת טוביל לשינוי חברתי ויש שיאמרו שתרומה שכזו תותיר את המשפחה במצב של הזדקקות תמידית לתרומות ולא תוציא אותה באמת ממצב העוני. דוגמא נוספת יכולה להיות עוצמתו של השינוי או מידת השפעתו: יהיה מי שיטען שעזרה לאדם אחד היא בבחינת שינוי חברתי שכן כל אדם הוא עולם ומלואו ואם עזרנו לאדם אחד הרי שוודאי יושפעו מכך מעגלים רחבים יותר. לעומתו, יטענו אחרים שרק השפעה על כמות גדולה של אנשים תיחשב ל"שינוי חברתי".

אשר על כן, יש להתייחס בדיון על המקרים השונים אל הנקודות הבאות: האם השינוי משפיע על מעט אנשים או על הרבה? האם השינוי נעשה תוך פרסום או לא? האם השותפים לשינוי החברתי היו רבים או מעטים? מי הם היו? עבור מי פעלו? כיצד פעלו?

חלק ג' - איפה אני בכל הסיפור?

תרגיל מדבקות - מטרות התרגיל

א. לשקף לחניכים את הפער הקיים, בין דברים שמפריעים להם (בביה"ס, בקהילה, בחברה...) לבין עשייתם לתיקון הדבר.
ב. להעלות את סוגיית ההתנדבות כהזדמנות ליצור שינוי חברתי.

1. על הקיר ייתלו ארבעה בריסטולים שבכל אחד רשומה אחת מן הכותרות הבאות:

• מה שהכי מפריע לי בתנועה

• מה שהכי מפריע לי בקהילה

• מה שהכי מפריע לי בחברה הישראלית

• מה שהכי מפריע לי בעולם

2. כל חניך יקבל ארבעה פתקים דביקים ויתבקש לרשום על הפתק את מה שהכי

מפריע לו בארבע הקטגוריות וידביק על הבריסטולים בהתאם.

3. כל חניך יקבל מספר מדבקות אדומות ויתבקש להסתובב בין הבריסטולים והפתקים

ולבחור אמירות של חניכים אחרים איתן הוא מסכים ולהדביק מדבקה על הפתק

הרלוונטי.

4. כל חניך יקבל מספר מדבקות ירוקות ויתבקש להדביק מדבקה ירוקה על פתק,

במידה והוא עשה או עושה משהו על מנת לתקן/לשנות את מה שמפריע לו בתחום

זה.

5. דיון: בדיקת הפער בין המדבקות האדומות לירוקות. שאלות לדיון:

• ממה נובע הפער?

• האם יש נושאים שבהם אין לנו יכולת להשפיע?

- איפה היינו רוצים לעשות יותר?
- מה אנחנו יכולים/מסוגלים לעשות?
- כיצד באמצעות המעורבות החברתית במחויבות האישית אנחנו יכולים לשנות את מה שמפריע לנו (אם בכלל)?

חלק ד' - סיכום

השבוע פורסם בעיתונות סקר המראה כי 62% מבני הנוער בישראל מעורבים בפעילויות למען החברה. נתון זה מוכיח על אכפתיות, רצון טוב ומוטיבציה לעשייה למען האחר. לעומת זאת, נתון נוסף שחשף הסקר היה כי בני נוער נרתעים מפוליטיקה ואינם רואים בפוליטיקאים מודל חינוכי וערכי עימו היו רוצים להזדהות. העובדה שקיים היום משבר מנהיגות ומשבר אמון גדול מאוד צריכה להבהיר לנו כי דווקא בשל כך עלינו להיות מעורבים יותר ולעשות יותר למען שינוי חברתי ולמען מטרות חברתיות. דווקא במקום בו המדינה אינה ממלאה את ייעודה, כפי שהיינו רוצים לראות זאת, מוטל עלינו לפעול ולהירתם למען הפיכתה של החברה לחברה טובה יותר. דוגמאות לכך ראינו בקיץ האחרון כאשר אזרחים נרתמו למען תושבי הצפון וסיפקו אוכל ומוצרים נוספים ובעוד יוזמות חברתיות רבות מאוד שנולדו מה"אזרחים הקטנים" והעידו יותר מכל על הערבות ההדדית והנכונות לסייע ולתמוך באלו הנזקקים לכך.

ציוד:

1. תמונות ילדות מהבית
2. 4 בריסטולים עם כותרות מה מפריע לי
3. פתקים דביקים
4. מדבקות אדומות וירוקות
5. שירים

פעולה בנושא אלימות בחברה הישראלית ודרכי התמודדות:

משך הפעולה: 60 דקות

מטרות:

- החניך יכיר את הסוגים השונים של האלימות בחברה הישראלית
- החניך ידע איך להתמודד עם האלימות בחיי היומיום.

סיפור מסגרת:

לאורך כל הפעולה משחקים את המשחק זיכרון. כאשר במשחק זה על כל פתק אחד יהיה כתוב את הסיטואציה והשני המקביל לו הוא יהיה הדרך להתמודדות הנכונה לפתור את הבעיה, וזה יהיה זוג, כאשר לאחר שתי זוגות כרטיסים נמצאו יהיה משחק הקשור לאחת הסיטואציות, וכך יהיה לאורך כל הפעולה.(דוגמא לזוג- הסיטואציה- ההורים שלך מכים אותך או פוגעים בך, הפיתרון הוא לבקש עזרה מבחוף, לדוגמא מהמשרה או מאגודות שונות אשר פותרות בעיות כאלה), (במהלך כל הפעולה הסיפור מסגרת לוקח בסך הכול 5 ד')

מהלך הפעולה:

משחק פתיחה מצחיק של אחד הזוגות:

הסיטואציה- שני ילדים הלכו מכות

הפיתרון – כל אחד הולך לדבר עם השני ולבקש סליחה על האירוע שקרה.

משחקים ככה שכל פעם חניך אחר צריך להגיד בדרך מצחיקה את הסליחה הגרועה

ביותר שאפשר להגיד בסיטואציה הזאת. 5 ד'

1. הסיטואציה – ילד מעליב את כולם ומקלל אותם

הפיתרון- לדבר איתו ולהסביר לו שזה מעליב ופוגע ושידע שהוא לא ירצה שיגידו לו

את זה אז שלא יעשה את זה לאחרים.

משחקים את המשחק ארנבת שחורה ככה שכל החניכים יושבים במעגל וילד אחד קורה לכולם בשמות לפי הסדר כאשר הוא אומר את המילה טמבל משמעותה ארנבת שחורה לפי המשחק והוא צריך לרדוף אחרי מי שפגע בו, כאשר החניך הנרדף צריך לשבת במקום החסר במעגל וכך הוא מרגיש, איך ששאר הילדים מרגישים אם הוא

נתפס הוא ממשיך להיות האדם שקורה בשמות אך אם הוא לא נתפס ומצליח לשחק ממשיכים את המשחק כרגיל. 5 ד'.

2. הסיטואציה- אתה רואה שתי חבורות הולכות מכות.

הפיתרון- לבקש עזרה מהמטרה

המשחק הוא כזה משחקים את הסיטואציה ככה שחניך אחד הוא העובר שרואה את המקרה חניך אחד הוא השוטר וחניך אחד הוא מייצג חבורה אחת וחניך שני מייצג את החבורה השנייה. כאשר לכל תפקיד יש מספר מסוים של מילים שהוא יכול להגיד לדוגמא, לשוטר 3 לעובר 2 מילים ולכל חבורה 4 מילים. 10 ד'.

3. הסיטואציה- חניך רואה את חברו נרדף אחרי ילד אחר.

הפיתרון- מנסה לקרוא לעזרה בזמן שחבריו מנסים להגן ולהפריד בין המקרה המשחק הולך ככה- משחקים חתול ועכבר, כלומר ישנו חניך אחד שהוא העכבר וחניך שני שהוא החתול באותו זמן ישנו מעגל של שאר החניכים אשר מנסים להגן עליו. כאשר החניכים במעגל נותנים רק לעכבר לעבור ומנסים לא לתת לחתול לעבור את המעגל. באותו זמן אחד החניכים צריך לחפש בשטח הפעולה פתק שעליו כתוב עזרה ממבוגר. כאשר הוא מוצא את הפתק נגמר המשחק ואם החתול מצליח לתפוס את העכבר גם כאן נגמר המשחק, ניתן לשחק מספר פעמים עם נציגים שונים. 10 ד'

4. הסיטואציה- מספר חניכים יורדים על חניך אחר בכיתה (אלימות מילולית)

הפיתרון- לדבר עם הילדים ולהסביר להם שכמו שהם לא היו רוצים שירדו עליהם להם אסור לרדת על מישהו אחר.

משחקים את הסיטואציה כך, בוחרים נציג ולוקחים אותו הצידה, הקבוצה נעמדת במעגל ואומרים לחניך שהוא צריך להצליח להכנס למעגל. מסבירים לקבוצה בזמן שהחניך בצד שהדרך היחידה שבה החניך ייכנס היא אם הוא יבקש בנימוס. מטרת המשחק היא לגרום לחניך להבין שאין צורך באלימות מילולית ושזה דבר רע. 10 ד'

5. כל חניך בתורו מספר סיפור אחד אמת וסיפור אחד שקר על סיטואציה של אלימות שקרתה לו או לאדם שהוא מכיר(הוא צריך להגיד למי זה קרה), ומה היה הפתרון לסיטואציה הזאת. ולאחר מכן כל החניכים צריכים להגיד איזה מהם הוא האמת ואיזה מהם הוא השקר. 10 ד'

דין- מדברים עם החניכים על הפעולה, כאשר משוחחים איתם מה הם חושבים על הפתרונות של הסיטואציה, האם יש להם סיטואציות שהם עצמם היו מעורבים בהם ואיך הם פתרו אותם, האם יש להם פתרונות אחרים לחלק מהסיטואציות ועוד. 5 ד'

פעולה בנושא הסטיגמות בחברה הישראלית

מטרות:

1. החניך יכיר את המושג סטיגמה.
2. החניך יכיר בסטיגמות השונות הקיימות בחברה הישראלית.

מהלך הפעולה:

משחק 1- החניכים יסתובבו בין הבוגרים במחנה וישאלו כמה שיותר בוגרים מה הפירוש למילה סטיגמה. הם יצטרכו לכתוב את הפירושים שיגידו להם. בסוף נקרא את כל הפירושים ונגיד מה נכון ומה פחות, ונקריא את הפירוש המלא. 10 דקות

משחק 2- מחלקים את הקבוצה לזוגות וכל זוג מקבל אדם בחברה שקיימת עליו סטיגמה, כמו- אתיופי שעלה לפני חודש, עיראקי, רוסי שעלה מרוסיה. בני הזוג צריכים לכתוב על אותו אדם קטע שמאפיין אותו מבחינתם לפי הסטיגמות המאפיינות אותו. בנוסף כל קבוצה מקבלת קטע אותו היא לא רואה, בקטע זה כתוב כמה שורות על אותו איש שקיבלו הקבוצה. בקטע נמצא אפיונו האמיתי של אותו איש. לאחר שבני הזוג ירשמו את הקטע שלהם כל זוג יקריא את הקטע שלו ולאחר מכן את הקטע אותו הם מקבלים. כך החניכים יראו כי הסטיגמות הם אינן אפיונו האמיתי של אותו איש.

(שימו לב שיש להכין מראש את הקטעים על אפיונו האמיתי של כל אדם ורצוי שהקטע ידגיש את אפיונו של אותו אדם כהפוך מהסטיגמה) 15 דקות.

משחק 3- הכרת הסטיגמות השונות: החניכים מחולקים לשתי קבוצות, ליד כל קבוצה מונחת טבלה של אנשים שונים. מול כל קבוצה מונחת ערימה של פתקים שעל כל אחד רשום סטיגמה שונה. כל חניך רץ בתורו, לוקח פתק אחד עם סטיגמה מסויימת ומדביק אותו ליד האדם אליו שייכת הסטיגמה. הקבוצה הראשונה שמדיבקה ליד כל אדם את הסטיגמה המתאימה לו מנצחת. 10 דקות

משחק 4- החניכים יושבים במעגל, על כל חניך מודבק על המצח פתק שעליו רשום עדה מסוימת. כל חניך בתורו שואל שאלות של כן ולא כדי לזהות איזה עדה כתובה על ראשו. לאחר שכל החניכים גילו המדריך ישאל אותם איזה שאלות עזרו להם לגלות מי כתוב על ראשם. כך החניכים יבינו כי הסטיגמות הם משהו שאנו משתמשים בו אפילו בלי לשים לב ושתופעה זו הפכה להיות הדבר המרכזי שמאפיין אנשים שונים. 10 דקות.

שיחת סיכום על הסטיגמות השונות, בנוסף החניכים יספרו על מצבים שונים בהם נוצרה עליהם סטיגמה מסוימת ואיך הם הרגישו במצב זה. 5 דקות.

פעולה בנושא קבלת השונה

מטרות

- החניך יבין את חשיבות קבלת השונה בחברה.
- החניך יבין כיצד יש להתנהג כאשר נתקלים באדם ששונה ממנו.
- החניך יבין את החשיבות של כיבוד אדם ששונה ממנו.

מהלך הפעולה:

בתחילת הפעולה החניכים יקבלו בריסטול שעליו מצוייר עולם עם שמש, ים, ארצות, שמיים וכו'.. העולם לא יהיה צבוע- הוא יהיה בצבעים שחור לבן, אחרי כל משימה שהחניכים יעברו על קבלת השונה, הם יצבעו צבע אחד בעולם, כך עד שהם ימלאו את

כל העולם בצבעים ויבינו שאם לא היו אנשים שונים, העולם היה משעמם ורק אם נקבל את השונה נוכל להנות מעולם צבעוני, מלא באנשים שונים!

משחק ראשון: שמש אסוסיאציות- באמצע מופיעה המילה שוני, החניכים צריכים להגיד כל מה שעולה להם בראש בקשר למילה שוני. לאחר שרושמים את כל מה שהחניכים העלו מדברים איתם ומראים להם שהשוני יכול לבוא בצורות שונות – מבחינה פיזית, מבחינה נפשית, מביחנה חברתית וכו' ושאדם השונה מאיתנו במשהו מסוים יכול להיות כמונו בהרבה מובנים אחרים. (10 דקות)

*אחרי המשחק הזה צובעים את השמש בצהוב.

משחק שני: מדבקות- מדביקים לכל חניך על המצח מדבקה שבה כתוב איזשהו סוג של תכונה בין אם זה תכונה במראה של החניך ובין אם זה תכונה שקשורה לעדה שלו, החניכים יסתובבו בניהם ויהיו צריכים להתנהג לכל חניך בהתאם למדבקה שלו, וכך החניך יגלה את התכונה שניתנה לו. במשחק זה החניכים יזדהו עם השונה וירא את ההבדל ביחס שמקבלים אנשים שונים מהם. (10 דקות)

*אחרי המשחק הזה הם יצבעו את הים בכחול.

משחק שלישי: סיטואציות- החניכים מקבלים סיטואציות של אנשים שונים מהם: נכים, עולים חדשים וכו'.. כל סיטואציה תעסוק בבעיה מהיום יום שגם החניכים שלנו מתמודדים עם בעיות כאלה, והן יצטרכו להגיד מה הם היו עושים במצב זה. ככה החניכים יבינו שגם אם יש אנשים ששונים מהם, הם מתמודדים עם אותם בעיות ואותם קשיים שהחניכים מתמודדים איתם! (10 דקות)

*אחרי משחק זה הם יצבעו חל מהיבשות בירוק.

משחק רביעי: מניחים שתי מקלות אחד מול השני במרווחים גדולים, בהתחלה כל הקבוצה עומדת מאחורי מקל אחד, המטרה שלה זה לעבור כמה שיותר פעמים מצד לצד רק שכל פעם המדריך יגיד להם כמה רגליים יכולות לדרוך על הרצפה והם יצטרכו למצוא פתרונות איך לעבור ממקל למקל ע"פ מספר הרגליים שניתנו להן, אחרי כמה פעמים נשתמש בחניך סמוי ונאמר לו שיעשה כאילו הוא נפצע הרגל אבל יגיד שהוא

רוצה להמשיך להשתתף במשחק ונבחן את החניכים איך הן יצליחו לשלב אותו במשחק וגם להתחשב במגבלה שלו שהוא פצוע ולא יכול לדרוך על רגל אחד- ככה הם ילמדו לא רק לקבל את השונה מהם אלא גם לסייע לו!
(10 דקות)

- אחרי משחק זה הם יצבעו חלק מהיבשות בחום.

משחק חמישי: מכירה פומבית של תכונות- נותנים לחניכים מאגר של כסף ובכסף הם יכולים לקנות תכונות כמו למשל נחמדות סובלנות וכו' או תכונות חיצוניות כמו עור לבן, עור שחור.. אחר כך מבקשים מכל אחד מהם להסביר למה הוא בחר לקנות את התכונה הזאת..(רוב החניכים יקנו תכונות חיצוניות) ואז נסביר שכל עוד יש את מאגר התכונות הפנימיות של ערכים נכונים כמו סובלנות וכבוד לאנשים שונים וכו' החיצוניות לא חשובה ויש לקבל כל אדם באשר הוא כל עוד יש לו את התכונות הללו, שהן החשובות ביותר. (10 דק')

*שיחת סיכום שבה נערוך דיון עם החניכים מה הם מרגישים כלפי אנשים שונים, איך לשלב אותם בחברה ולהתקרב אליהם ונעבור איתם על המסקנות מכל משחק ששיחקו, נסביר להם שאם האנשים היו זהים העולם היה משעמם וחסר צבע ועלינו להעריך את השונות שבכל אדם ולא לדכא אותה כי רק בזכותה העולם שלנו מעניין יותר ומלא צבע כמו כן, נסביר לחניכים כי למרות השוני שיש בין אנשים כולנו שווים, והשוני רק מכניס עניין לחיינו כי כל אחד צריך להיות שונה אם זה באופי או בחיצוניות וכו'...
(10 דקות)

פעולה בנושא תרומה לקהילה – חלק א'

משך הפעולה: 60 דק'

מטרות:

1. החניך יבין שיש הרבה אנשים בקהילה שזקוקים לתרומה.
2. החניך יבין את חשיבות התרומה.

מהלך הפעולה:

1. מחלקים את החניכים לשתי קבוצות קבוצה אחת לכל החניכים יש מומים(חרש .אילם ועוד.) והקבוצה השנייה בלי מומים. כל קבוצה תצטרך לבנות אוהל והקבוצה שתצליח לבנות ראשונה תנצח. כמובן שהקבוצה בלי המומים תנצח ואז נעשה עם החניכים שיחה על כך שיש אנשים (כמו במשחק) שחייבים את העזרה שלהם כדי להתקדם בחיים וכו'
2. מחלקים את החניכים ל3 – 4 קבוצות ואז מספרים לכולם סיפור על החיים של ילד עשיר וילד עני. מספרים להם שבשלב מסוים של החיים שלו הילד העני נאלץ לעזוב את הלימודים כדי לפרנס את משפחתו. בשלב הזה מפסיקים את הסיפור ומבקשים מכל קבוצה לתת סוף לסיפור לפי דעתה. כל קבוצה מקריאה את הסיפור שעשתה ואז אנחנו מבקשים מהם עוד פעם לכתוב סוף לסיפור רק שהפעם אנחנו מוסיפים כמה פרטים לסיפור: הילד העשיר פגש בילד העני ותמך בו כלכלית ואז הוא לא נאלץ לפרוש מהלימודים. אחרי שכל קבוצה תקריא את הסוף החדש לסיפור נעשה איתם דיון על חשיבות התרומה.
3. הפעולה הזאת היא פעולת הכנה לפעולת התרומה הבאה. בפעולה הזאת החניך נחשף לנזקקים בארץ ולמצב ומבין את חשיבות התרומה ובפעולה הבראה הוא יישם את מה שהבין.

פעולה בנושא תרומה לקהילה – חלק ב'

משך הפעולה: 60 דק'

מטרות:

1) החניך ילמד על דרכי התרומה השונות.

סיפור מסגרת:

האיש מהעתיד חילק את כל ילדי העולם לקבוצות (כאן זה בחלק של הסיפור שהוא מקבץ את כל הילדים בעולם כדי לעשות מהפכה). לכל קב' ניתן רשימה של אנשים שזקוקים לעזרתם של החניכים. החניכים צריכים לסייע לכל האנשים שברשימה וכך ילמדו על דרכי התרומה השונות ושיש הרבה אנשים שזקוקים לה.

מהלך הפעולה:

1- סיפור מסגרת והסברה (5 דק')

2- הרשימה: (40 דק' - מטרה 1 כיוון שבאמצעות הרשימה החניכים למדים על

דרכי תרומה שונות וגם על מגוון אנשים שזקוקים לתרומתם)

המשחק	רשימת האנשים שצריך לעזור להם
החניכים מקבלים רשימה של דברים אותם הם צריכים לקנות. החניכים מקבלים ביסקוויטים ושוקולד (לבקש לפני) ועוברים בין הבוגרים. החניכים צריכים להחתיים מספיק בוגרים שהם מוכנים לתרום 20 ש"ח כדי להשיג מספיק כסף לדברים שהם צריכים לקנות. (10 דקות)	א. חולה סכרת (שאין לו כסף לקנות תרופות) ואיש ששבר את רגלו (שאין לו מספיק כסף כדי לקנות קב"ים).

<p>החניכים יתחלקו ל2/3 קב' ותוך 5 דק' יצטרכו להשיג כ60 חתימות, כדי לעזור לאיש. (5 דק')</p>	<p>ב. איש שסובל מזיהום בסביבתו ולא יודע מה לעשות.</p>
<p>חפש את המטמון- החניכים יצטרכו למצוא כל איבר. כדי למצוא את האיבר הבא יצטרכו החניכים לענות על שאלה שקשורה לנושא. יש 6 איברים למצוא. (15 דק')</p>	<p>ג. יש 6 אנשים שזקוקים לתרומת איברים.</p>

פעולה בנושא גבולותיה של מהפכה

מטרות:

1. החניך יכיר מהפכות מהעבר
2. החניך ילמד את גבולותיה של המהפכה
3. החניך ילמד על אופי הדמוקרטיה במהפכות הקודמות

מהלך הפעולה:

משחק פתיחה- כדי שהחניכים יכנסו לעניינים ויבינו מהי משמעות המהפכה ומהי מטרתה הם צריכים להרכיב מפאזל את ההגדרה של מהפכה(נספח 1). 5 דקות.

סיפור מסגרת: החניכים עוברים דרך 3 תחנות מרכזיות שהן בעצם המהפכות. כל תחנה תיעשה בסניף אחר(למשל תחנת המהפכה הצרפתית תהיה ליד סניף כרמי יוסף, כדי שהחניכים ירוצו ולא ישתעממו בפעולה עיונית). בכל תחנה יהיו כמה משחקים, אחרי שהם סיימו את התחנה הראשונה הם עוברים לתחנה השנייה וכך הלאה.

תחנה ראשונה: המהפכה הצרפתית.

משחק ראשון:

גורמים וזמנים למהפכה הצרפתית(נספח 2), כל חניך צריך להכניס נר שקשור אליו מהגב אל תוך בקבוק. כל חניך שמצליח לעשות את זה מקבל חתיכה מההסבר על המהפכה, כל קבוצה חותכת את ההסברים בהתאם למספר החניכים. אחרי שהם מקבלים את כל החתיכות יש להקריא את ההגדרה. 10 דקות.

משחק שני:

אחרי ההכרה עם הגורמים שהביאו למהפכה, מחלקים את החניכים לשתי קבוצות- אחד מציגה את המהפכה כפי שהייתה(בצורה שהמסטר היה לא דמוקרטי ולכן נפל), והשנייה מציגה מה היה קורה אם המסטר היה דמוקרטי ולכן לא היה צורך במהפכה. 10 דקות.

משחק שלישי:

ציר זמן. החניכים מקבלים 5 אירועים מרכזיים שקרו בזמן המהפכה והם צריכים לסדר את כל האירועים לפי סדר התרחשותם(איך שהם חושבים שזה), אחרי זה מסדרים את זה בסדר הנכון ומסבירים להם מה קרה.10 דקות משחק רביעי:דיון על המהפכה הצרפתית, הסבר על חוסר הדמוקרטיה שהיה במשטר בצרפת וחוסר הדמוקרטיה במהפכה עצמה.. כל חניך יגיד מה דעתו על אופי המהפכה ומה הוא היה משנה בה.10 דקות.

תחנה שנייה: המהפכה התעשייתית.

משחק ראשון:

מחביאים אצל בוגרים שונים בסביבה פתקים, החניכים צריכים להשיג את כל הפתקים שבהם מוסבר בכללי על המהפכה התעשייתית(נספח 3). 5 דקות.

משחק שני:

המהפכה התעשייתית הייתה דמוקרטית. כל מדריך נותן לחניכים כמה מצבים שונים מהמהפכה(למשל, כשעבדו בחקלאות ולא במסחר) וכל חניך צריך לתת רעיון איך לצאת מהמצב הזה. לבסוף מסבירים איך הדברים קרו במהפכה התעשייתית.10 דקות.

משחק שלישי:

השוואה בין המהפכה התעשייתית למהפכה הצרפתית, הסבר על השוני בין המהפכות(דמוקרטית-דיקטטורית), הסבר על ההבדלים. נותנים לכל חניך פתק עם עובדה על מהפכה והוא צריך להגיד לאיזו מהפכה העובדה שייכת. 10 דקות.

תחנה שלישית: מהפכות כיום.

משחק ראשון:

נותנים ל2 קבוצה של חניכים רשימה של נושאים, למשל אינטרנט, טלוויזיה, כלי רכב וכו'. החניכים צריכים לחלק את הרשימה ל2, מהפכות שיש לעשות בצורה דיקטטורית ומהפכות שיש לעשות בצורה דמוקרטית. כל קבוצה צריכה להמחיש את הדרך שבה הייתה פועלת(למשל באינטרנט- פרסומות וכו' או כפייה). 10 דקות.

משחק שני:

דוגמאות למהפכות שנכשלו בגלל דיקטטוריה ונזקים שהן גרמו. 5 דקות.

משחק שלישי:

דיון על אופי הדמוקרטיה והדיקטטורה במהפכות. נותנים לדוגמא את מהפכת הציפורנים ששינתה את אופי השלטון במדינתה לדמוקרטיה. (נספח 3) שיחת סיכום ©

תחנה רביעית: דיקטטורה\דמוקרטיה.

משחק ראשון:

מוציאים ילד אחד ומרחיקים אותו מהקבוצה. מסבירים לו שהוא המלך של הקבוצה ונותנים לו מספר משימות שעליו לגרות לקבוצה לעשות. לשאר הקבוצה מסבירים שאם ה"מלך" דורש מהילדים לנקוט בפעולות-לא מקשיבים לו, ואילו אם הוא מבקש ומתחשב בדעתם-משתפים איתו פעולה.

משחק שני:

אחרי שהחניכים מבינים את ההבדל בין הפיכה דמוקרטית להפיכה דיקטטורית עושים דיון על ההבדלים וכל חניך נותן את דעתו לגבי השיחה-האם מהפכה צריכה להיות דמוקרטית או דיקטטורית. נותנים לחניכים דוגמא למהפכה שהייתה דמוקרטית ומראים להם שרק בזכות הדמוקרטיה ניצן לשנות דברים.

פעולה מסכמת בנושא שינוי חברתי

מטרות:

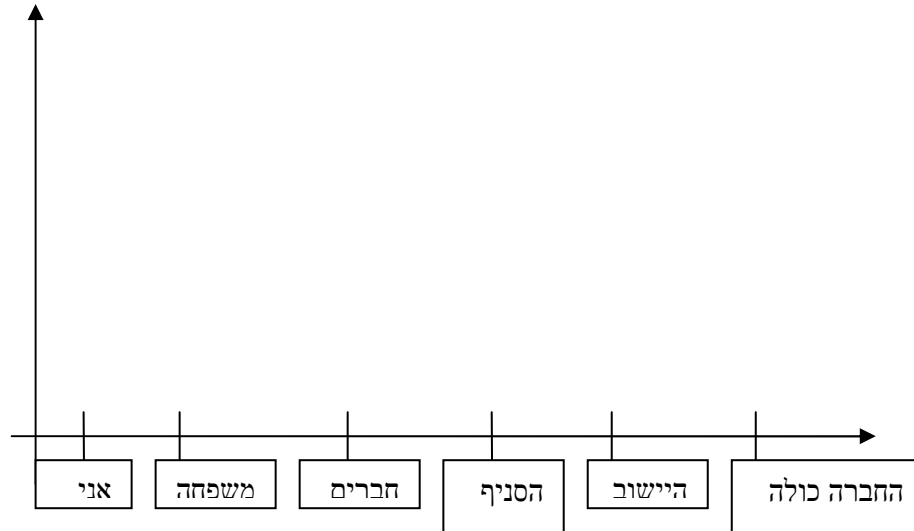
1. החניך יבין את חשיבות המעורבות החברתית כאדם וכצופה
2. החניך יפתח דרכים לפתרון הבעיות הקיימות
3. החניך ילמד לעורר מהפכה חברתית בנושאים החשובים לו.
4. החניך יכיר נושאים בהם חשוב להתעסק בתחום האחריות החברתית.

סיפור מסגרת:

מספרים לחניכים שבמדינת ישראל חלו שינויים רבים שהרסו את החברה, על החניכים מוטלת המשימה להציל את החברה מהתמוטטות. משחקים איתם חפש את המטמון שבכל תחנה (שתהיה בסניפים אחרים) הם יקבלו נושא אחר (בצורה של סיפור/כתבה) שאותו אפשר לתקן ולבצע בו מהפכה חברתית שתשנה את פני החברה, בסוף כל התחנות הם יקבלו מדליות על כך שהצילו את החברה.

תחנה ראשונה-

כל חניך מקבל 3 פתקים שבהם הוא צריך לכתוב מחשבות שעברו לו בראש ב24 השעות האחרונות. בסוף אוספים את כל הפתקים, כל אחד מוציא פתק בתורו וממקם אותו על הגרף הבא-

המטרה היא להראות לחניכים שמרבית מחשבותיהם המיידיות קשורות לעצמינו, כאן ועכשיו. זו פתיחה טובה להראות להם את התמונה הכללית ועל כך שיש לחשוב קצת יותר על החברה כולה. 12 דקות.

תחנה שנייה-

יושבים במעגל ונותנים לכל חניך עדש, לכל צבע של עדש משמעות שונה(למה שהחניך צריך להגיד):

אדום-שינוי שהיית מבצע בחברה כולה

צהוב-שינוי שהיית מבצע בין החברים

כחול-שינוי שהיית מבצע בחברה-מכבי

סגול-שינוי שהיית מבצע בחברה-בית ספר

ירוק-שינוי שהיית מבצע בחברה-משפחה. 10 דקות

תחנה שלישית-

אנטנות סלולריות, מקריאים לחניכים קטע על בעיית האנטנות הסלולריות(נספח 1) ועל הקרינה שהן מפיצות, בדגש על אנטנות במקומות המגורים, על החניכים להחתיים 50 בוגרים נגד התקנה של אנטנות סלולריות באיזורי מגורים. 10 דקות.

תחנה רביעית-

בעיית המחזור בארץ, מקריאים לחניכים קטע על בעיית המחזור(אי המחזור) בארץ ישראל(נספח 2), על החניכים לאסוף כמה שיותר דברים בסביבה שתקבע מראש שניתן למחזור(ובכך גם ינקו את הסביבה).10 דקות.

תחנה חמישית-

אלימות, משחקים עם הקבוצה חתול ועכבר, כל הילדים עומדים במעגל, כאשר יש ילד אחד שנבחר כנציג, הוא צריך להיכנס לתוך המעגל תוך כדי שחבריו לקבוצה לא נותנים לו להיכנס למעגל אלא אם כן יבקש יפה(החניך ינסה לפרוץ את המעגל באלימות),לאחר מכן מושיבים את כל החניכים ומסבירים להם את מטרת המשחק ואת האי צורך בשימוש באלימות+הקראת קטע המראה מקרים קיצוניים של אלימות בקרב בני נוער(נספח 3) 13 דקות.

תחנה שישית-

קבלת השונה, כל חניך מקבל מגבלה-למשל קשורות לו הרגליים, קשורות העיניים, לא יכול לדבר, או כל מגבלה אפשרית.החניכים צריכים לבצע איזשהי משימה(למשל להוליך את זה שלא יכול ללכת ולהאכיל את מי שלא יכול לראות וכו'), המטרה היא להראות לשלב בין העזרה ההדדית להכרה במגבלות של האנשים בחברה.10 דקות.

תחנה שביעית-

החניכים מקבלים גזרי עיתון של כל מיני בעיות בחברה הישראלית וצריכים להציע דרכים לפתרון ולהכיר בהן כבעיות קיימות. על החניכים לבצע מעין "מהפכה חברתית" על מנת לשנותן. 10 דקות

תחנה שמינית-

סיכום, כל חניך מקבל תעודה על כך שהציל את החברה מידי התמוטטות ושינויה על ידי מהפכות, כל חניך יכיר בעובדה כי גם הוא יכול לשנות את העולם וזה נתון בידי. 10 דקות.

נספח 1:

בקרוב: תושבים יוכלו להתנגד להצבת אנטנות סלולריות על פי תיקון לתוכנית המתאר שאישר משרד הפנים, הוועדות המקומיות ברשויות השונות יוכלו למנוע הקמת אנטנות סלולריות ואף לדון בהתנגדויות של הציבור

דוד הכהן ✉

משרד הפנים אישר, הכדור עובר למועצה הארצית: בעקבות החלטת השר אופיר פינס, על שינוי המדיניות בנושא הקמת אנטנות סלולריות, תדון מחרתיים (ג') המועצה הארצית לתכנון בנוסח תיקון לתמ"א (תוכנית מתאר ארצית) 36 א' שאושר על ידי משרד הפנים ואשר יחייב ליידע את הציבור על הקמת אנטנות וכן יאפשר לוועדות המקומיות שיקול דעת טרם מתן ההיתרים להקמתן.

כיום, אין בסמכותן של הוועדות המקומיות למנוע הקמת אנטנות, אלא במקרים חריגים, למשל הוועדה יכולה לשלול בקשה להיתר רק מהיבטים ארכיטקטוניים-נופיים. לאחר אישור התיקון, תהיה הוועדה המקומית רשאית לדרוש שיוצגו בפניה חלופות למיקום האנטנה או להציע בעצמה חלופות אשר מתאימות לדעתה יותר בראייה עירונית כוללת.

על פי התיקון המוצע, כל בקשה להיתר באזור מגורים או על מוסדות ציבור ובחצרותיהם (גם אם אינם באזור מגורים) תפורסם, וניתן יהיה להגיד התנגדות. במסגרת זו כלולים כל האנטנות שמוקמות באזורי מגורים על עמודי תשתית, כגון עמודי תאורה, טלפון, רמזורים וכו'.

המועצה הארצית לתכנון ובנייה החליטה בראשית פברואר כי לא יינתן היתר בנייה, אלא אם תפקיד החברה הסלולרית המבקשת כתב שיפוי בגין מלוא תביעות הפיצוי בגין ירידת ערך הנכסים. בתיקון המוצע, היקף השיפוי שיוטל על החברה הסלולרית מבקשת ההיתר, יעמוד על 80% לעומת 20% שיישארו על הוועדה המקומית.

לפני כשבועיים החליט מטה המאבק של ראשי הרשויות להסדרת פריסת האנטנות הסלולריות בערים, כי הרשויות המקומיות יפרסמו מעתה כל בקשה של החברות הסלולריות להקים אנטנה בתחומיהן. המטה ציין כי החלטתו נובעת מכך שתמ"א (תוכנית מתאר ארצית) 36 אינה מאפשרת לרשות המקומית כל מעורבות או השפעה לגבי קביעת מיקומה של אנטנה סלולרית.

שר הפנים, אופיר פינס, אומר כי אישור התיקון יצור את "האיזונים הראויים בין הציבור, הרשויות המקומיות והחברות הסלולריות שלאורך השנים הופרו באופן בוטה. בריאות הציבור, טובתו וטובת הסביבה הם שהנחו את מנסחי התוכנית, שהעבירו את האחריות לוועדות המקומיות המייצגות את התושבים. יחד עם זאת, עם העברת הסמכות לרשות המקומית באה גם האחריות, ועל כן השיפוי לא יהיה בלתי מוגבל".

יו"ר מרכז השלטון המקומי, עדי אלדר, אמר כי זהו צעד נוסף בדרך להסדרת הענף, נושא עליו נאבק מטה מאבק ייעודי של השלטון המקומי, בראשות ראש עיריית הרצליה, יעל גרמן. "החלטת המשרד, בראשות השר פינס, מחזירה את השקיפות שהציבור ראוי לה, מבטאת רגישות לצרכי הציבור ומחזירה לרשויות המקומיות את היכולת להגן על האינטרסים של ציבור בדרך הראויה", אמר אלדר.

(כתבה מתוך אתר YNET)

כמות הפסולת ההולכת וגדלה בתוספת עלייה בצפיפות האוכלוסייה וצמצום השטחים הזמינים, מחריפים את הקשיים בדרך להקמת אתרים חדשים לסילוק פסולת. התוצאה הבלתי נמנעת היא מצוקת נפח הטמנה זמין.

כיום מקובלת בעולם שיטת ה"טיפול המשולב" בפסולת המוצקה. השיטה מורכבת מחמש חוליות:

- הפחתה במקור
- שימוש חוזר
- מיחזור
- הפקת אנרגיה מפסולת (פל"א)
- הטמנה

גישת הטיפול המשולב חותרת לצמצום נפח הפסולת המועבר להטמנה. הגישה מנסה להגיע לאופטימיזציה של ההיבטים השונים (הסביבתיים, הכלכליים והחברתיים), זאת בהנחה שאין פתרון יחיד שיוכל לתת פתרון אופטימלי.

המסמך המצורף פורס את עיקרי השיטה, משווה את הטיפול בפסולת במדינות שונות בעולם ובוחן את התקדמות המיחזור בישראל. כמות הפסולת הממוחזרת בישראל בשנת 2005 נוצר בישראל כ- 6 מיליון טון פסולת.

- כיום ממחזרים בארץ כ- 15% מהפסולת הביתית. שיעור המיחזור מגיע לכ- 20% כאשר מביאים בחשבון גם את מרכיבי פסולת התעשייה, הגרוטאות והשמן המשומש.
- בהתאם לתקנות איסוף ופינוי פסולת למיחזור (חובת פינוי פסולת למיחזור), התשנ"ח - 1998 אמור שיעור המיחזור עד סוף שנת 2007 להגיע ל- 25% מהפסולת הביתית.

חומר גלם	מיחזור פסולת	מיחזור פסולת
----------	--------------	--------------

באחוזים (מסך כל הפסולת בישראל)	ישראלית (טון)	
7.75%	465,210	מתכות ברזליות
5.94%	356,602	חומר אורגני
4.00%	255,138	נייר וקרטון
3.95%	236,972	גזם
0.50%	30,000	זכוכית
0.48%	29,037	אל מתכות
0.47%	28,100	פלסטיק
0.18%	10,500	אלקטרוניקה
0.12%	7,063	חומרים שונים
0.02%	1,000	צמיגים
0.00%		עץ
23.41%	1,419,622	סה"כ

1

ר בארץ ובעולם עולה כי מדינת ישראל עדיין בפיגור של מספר שנים אחרי מדינות אירופה וארה"ב.

גורמים המעכבים התפתחות המיחזור בישראל

- מחיר ההטמנה הנמוך
- המחיר הנמוך של חומרי גלם (דהיינו חוסר כדאיות כלכלית)
- העדר חקיקה תומכת בנושא
- העדר תשתית מתאימה לרבות תשתית איסוף ברשויות מקומיות, תשתית מיון ראשוני וכן מפעלים לקליטת חומרי הגלם הממוינים.
- שוק מצומצם לחומרי גלם שמקורם בפסולת.
- העדר העדפה לרכישת מוצרים מחומרים ממוחזרים

נספח 3:

בין הבעיות הרבות איתן נאלצת מערכת החינוך הישראלית להתמודד על בסיס יומיומי כמעט, ניצבת בעיה אחת, כואבת וקשה. זוהי בעיית האלימות בקרב ילדים ובני נוער בגיל בית הספר. בני נוער חשופים לתקריות אלימות בתוך כותלי בית הספר ומחוץ להם, בכמות הולכת וגוברת, והמספרים מדברים בעד עצמם. בסקר שנערך על ידי מספר ארגונים המטפלים בבני נוער (על"ם, אל"י, "ידי ביד" ו"ילדים בסיכוי") עולה, שלמעלה מ-60% מבני הנוער היו חשופים בשנה האחרונה לתקרית אלימה. אם נוסיף לכך פרשיות אלימות שאירעו במהלך השנה האחרונה, חלקן בין כותלי בית הספר ובהן היו מעורבים בני נוער – נקבל תמונת מצב מדאיגה המחייבת התערבות מצד ראשי מערכת החינוך.

אלימות בני נוער – מכת מדינה

האם בתי הספר בישראל הם מקום בטוח? אם תשאלו את אילנה ראדה, אמה של הנערה תאיר ראדה ז"ל מקצרין, התשובה שתתקבל תהיה "לא" נחרץ. תאיר ז"ל נרצחה בבית ספרה במהלך יום הלימודים. לטענת האם אילנה ובני משפחת ראדה, אשר שוקלים אף להגיש תביעה כנגד בית הספר, ביתם נעדרה למספר שעות מבלי שאיש הבחין בכך. רצח תאיר הסעיר את המדינה בשל גילה הצעיר של הנערה שנרצחה ובשל העובדה שהתרחש בין כותלי בית הספר. מעדויות תלמידים לאחר הרצח, עולה תמונה של אווירה אלימה וכאוס חינוכי ששרר בבית הספר שבו למדה תאיר. למרות שנכון לרגע זה החשוד המרכזי בפרשת רצח תאיר הוא אדם מבוגר אשר עבד בבית הספר (רומן זדורוב), כיווני החקירה הראשוניים התמקדו דווקא בחבריה לספסל הלימודים של תאיר.

הפרשה גם הביאה לחשיפת רשת של סחר בסמים אשר הורכבה מבני

נוער ופעלה באיזור הצפון. על אף שבסקר שנערך על ידי ארגוני הסיוע לבני נוער, 69% מבני הנוער סיפרו כי לא הושפעו מרצח תאיר ז"ל ומרצח הנערה מעיין בן חורין ז"ל (שנאנסה ונרצחה, כנראה ע"י רועה צאן בן 17 החשוד במעשה) - הזעזוע הרב שפשט בציבור בעקבות הרצח עצמו, החקירה והגילויים שבאו בעקבותיו העלו את המודעות הציבורית לבעיית האלימות בקרב בני נוער.

יותר משליש מהעבריינות - בשעות הלימודים

לפי סקר ארגוני הסיוע לנוער, שנערך בקרב 300 בני נוער, 60% מבני הנוער נחשפו בשנה האחרונה (2006) לתקרית אלימה, כגון מכות, איומים, סחטנות ותקיפה מינית. המחשה לאלימות נוער ניתן היה לראות לפני מספר ימים, כאשר תלמיד בן 16 מבית ספר ביפו דקר את חברו במהלך שיעור, לעיני המורה והתלמידים. לפני כחודשיים נרצחו שני נערים בפיצוציה בבאר שבע, ככל הנראה בידי נער אחר. מספרם של הקטינים המעורבים בתקריות אלימות נמצא בעלייה, וכן ישנה עלייה במספר המקרים של עבריינות קבוצתית. 36% מהעבירות שאותן מבצעים בני נוער מתרחשות בשעות הבוקר, כלומר: בשעות הלימודים. חיזוק המסגרת החינוכית והטיפול בבני נוער בעייתיים, המועדים לעבריינות או לאלימות – עשוי לצמצם את היקפם של הנתונים הללו.

מחקרים: התוקפנות מתפתחת בילדות

מעבר לעובדה שרמת האלימות הגבוהה בקרב בני נוער הופכת את בתי הספר למקום היוצר תחושה לא בטוחה, ניצבת בעייה נוספת אשר קשורה באלימות בקרב ילדים ובני נוער. ילד אלים, או בן נוער אלים, במידה ולא יזכה לקבל טיפול נכון ויעיל – יגדל להיות מבוגר אלים. לפי דו"ח משנת 1982 אשר נכתב על ידי Health The National Institute of Mental וצוטט במחקרים רשמיים של משטרת ישראל - רמת התוקפנות מתפתחת

בעיקר בשנות הילדות, ונשארתי יציבה גם בבגרות. טיפול בבני נוער אלימים הכרחי, אפוא, לא רק לשם יצירת סביבה חינוכית בטוחה ומוגנת יותר. הוא הכרחי גם לצורך יצירת חברה אלימה פחות בעתיד.

אחת הבעיות היא, שאלימות הפכה לאמצעי אשר מחליף דרכים אחרות לפתרון בעיות בקרב בני נוער, כמו הידברות למשל. בהקשר זה, אלימות משמשת כמפלטו של מי שאינו מסוגל להביע עצמו בדרכים אחרות. אין בדברים האמורים משום צמצום מידת האחריות של בני הנוער האלימים או העבריינים עצמם. אך יש בהם משום מציאת אמצעי שחיזוקו עשוי לסייע לצמצום מימדי האלימות בקרב בני הנוער. במילים אחרות: חיזוק אפיקי הידברות וגישור יכול להביא להפחתה של מקרי אלימות. בעיר כפר סבא נפתח קורס גישור ייחודי לבני נוער, שמטרתו להביא את בני הנוער לבחור באפיקי הידברות ולא באלימות.

פעולה מסכמת של התהליך

מטרות:

1. החניך יעבור חזרה על התכנים והמסרים שהועברו במהלך התהליך.
2. החניך יפנים את המסר הסניפי ויישם את מסריו בחיי היום יום.

סיפור מסגרת:

החניכים יעברו משחק על כל נושא מרכזי שהועבר בתהליך. בסוף הפעולה נדבר איתם על מה הם לקחו איתם מהתהליך, מה הדבר שנשאר בהם הכי הרבה ומה הם רוצים לשנות מעכשיו גם מחוץ לסניף.

מהלך הפעולה:

משחק ראשון:

חריגים בחברה: לחניך אחד עוצמים את העיניים ולחניך השני קושרים את הרגליים. עליהם ביחד להגיע לדני וכפית שדי רחוקים מהם ולאכול אותו. כל אחד יתרום משלו. זה בלי העיניים יעזור לקחת את זה בלי הרגליים בזמן שזה בלי הרגליים מכוון אותו וגם יאכיל אותו בדני:] כך כל אחד למרות שהוא חריג באופן מסוים יכול לתרום במה שהוא טוב בו. וביחד כולם צוות מנצח:] (10 דק')

משחק שני:

אלימות: החניכים יעמדו במעגל וחניך אחד בחוץ. נגיד לחניך שעליו להכנס לתוך המעגל בכל מחיר. לשאר הקבוצה נגיד שיאפשרו לו להיכנס רק אם הוא מבקש יפה. כך נראה לחניכים שאין צורך באלימות, פתרון הרבה יותר טוב זה הדברות ופשרות. (10 דק')

משחק שלישי:

תרומה לקהילה: ניבחר נציג אחד מכל החניכים ונתן לו איזה שבהו מושג על תרומה לקהילה והוא צריך להעביר את זה לקבוצה דרך פנטומימה כמו תופסים קו. עם הם מצליחים להבין מה הוא עשה אז הם צריכים לבצע את המשימה באמת!!...(למשל: ניתן מושג שהם צריכים לשמור על הסביבה נקייה אז הוא מעביר את המסר הזה לקבוצה ולאחר מכן הם צריכים לנקות את המחנ"ק קצת). (10 דק')

משחק רביעי:

המסר הסניפי: אומרים לכל חניך לנסות לשבור מקל- כמובן שיצליחו. אך אז אומרים להם לנסות לשובר ביחד 15 מקלות. כאן הם יתקלו בבעיה. כך נראה להם שכשאנחנו קבוצה מאוחדת, סניף, הכוח שלנו הרבה יותר גדול. אי אפשר לשבור אותנו כל כך בקלות. וכל כן ביחד אנחנו יכולים לעשות מהפכות הרבה יותר רציניות ומשמעותיות. ביחד אנחנו הרבה יותר חזקים. (10 דק')

שיחת סיכום- 5 דק'

רשימת ציוד:

חבל,

כיסוי עיניים,

דני וכפית,

מקלות.

שכבות

ה'ז':

פעולה בנושא שינוי חברתי

מטרות :

- הגדרה של מהו שינוי בכלל ושינוי חברתי בפרט
- בחינת התנאים בהם מתרחש שינוי חברתי
- ברור הגבולות של שינוי חברתי: מה ניתן לשנות לעומת מה שרוצים לשנות

מהלך הפעולה

חלק א'-

זזה את התמונה - לפני ואחרי. כל חניך מביא לפעילות, תמונה שלו כשהיה תינוק (עד גיל 3). תולים את התמונות על הלוח ועל החניכים לזהות מי בתמונה. המנצח- מי שמצליח לזהות נכונה כמה שיותר תמונות.

דיון קצר:

- מהו שינוי?
- מתי מתחוללים שינויים בחיים שלנו?
- בקשו מחניכים לספר על שינוי שעברו. אילו סוגים של שינויים מתרחשים בחיינו? (גדילה, מעברים, אירועים משמעותיים), מה משותף להם ומה מבדיל אותם?

חלק ב'- מהו שינוי חברתי

1. על מנת להגדיר שינוי חברתי ננסה לנתח את הפעילויות הבאות ולנסות להגדיר על

פיהן מהו שינוי חברתי:

- נער ברחוב עוזר לזקנה לעבור את הכביש
- פעילות למען איסוף מזון לנזקקים
- פעילות שמטרתה להקים מערך תמיכה לילדים בעלי לקויות למידה מחוץ לשעות בית הספר

- הפגנה למען מניעת כניסה של מכוניות מזהמות אוויר לערים גדולות.
- לימוד מבוגרים וקשישים גלישה באינטרנט
- מתן סיוע נפשי ושיחות עם נוער במצוקה
- הקמת עסק פרטי בו עובדים ערבים לצד יהודים (או עולים חדשים לצד ותיקים)
- איסוף תרומות כספיות למען משפחות נזקקות מרובות ילדים
- הקמת דוכן לימונדה בשקל ע"י ילדי הצופים שהכנסותיו מועברות (1) לילדים בסיכון, או (2) לשיפוץ מבנה השבט.

2. עבודה בקבוצות- ניתוח

באילו מקרים מדובר בשינוי חברתי? באילו מקרים לדעתכם לא ומדוע?

- מהם הקריטריונים על פיהם אנו מגדירים שינוי חברתי?
- מי יכול לחולל שינוי חברתי?
- מה משותף לכל הפעילויות למען שינוי חברתי? מה שונה?
- אילו עוד פעילויות היו יכולות להיכלל תחת ההגדרה של שינוי חברתי?

הערה: כאשר אנו עוסקים בברור של הגדרות חברתיות- אין נכון ולא נכון. כל הגדרה צריכה להיות מנומקת ולאחר מחשבה. יש להביא את החניכים להכרה כי ההגדרה של מהו שינוי חברתי נתונה להשקפת עולמו של המתבונן. כך למשל, יש שיאמרו שתרומה למשפחה נזקקת תוביל לשינוי חברתי ויש שיאמרו שתרומה שכזו תותיר את המשפחה במצב של הזדקקות תמידיית לתרומות ולא תוציא אותה באמת ממצב העוני. דוגמא נוספת יכולה להיות עוצמתו של השינוי או מידת השפעתו: יהיה מי שיטען שעזרה לאדם אחד היא בבחינת שינוי חברתי שכן כל אדם הוא עולם ומלואו ואם עזרנו לאדם אחד הרי שוודאי יושפעו מכך מעגלים רחבים יותר. לעומתו, יטענו אחרים שרק השפעה על כמות גדולה של אנשים תיחשב ל"שינוי חברתי".

אשר על כן, יש להתייחס בדיון על המקרים השונים אל הנקודות הבאות: האם השינוי משפיע על מעט אנשים או על הרבה? האם השינוי נעשה תוך פרסום או לא? האם השותפים לשינוי החברתי היו רבים או מעטים? מי הם היו? עבור מי פעלו? כיצד פעלו?

חלק ג' - איפה אני בכל הסיפור?

תרגיל מדבקות - מטרות התרגיל

- לשקף לחניכים את הפער הקיים, בין דברים שמפריעים להם (בביה"ס, בקהילה, בחברה...) לבין עשייתם לתיקון הדבר.
- להעלות את סוגיית ההתנדבות כהזדמנות ליצור שינוי חברתי.

על הקיר ייתלו ארבעה בריסטולים שבכל אחד רשומה אחת מן הכותרות הבאות:

- מה שהכי מפריע לי בתנועה
 - מה שהכי מפריע לי בקהילה
 - מה שהכי מפריע לי בחברה הישראלית
 - מה שהכי מפריע לי בעולם
1. כל חניך יקבל ארבעה פתקים דביקים ויתבקש לרשום על הפתק את מה שהכי מפריע לו בארבע הקטגוריות וידביק על הבריסטולים בהתאם.
 2. כל חניך יקבל מספר מדבקות אדומות ויתבקש להסתובב בין הבריסטולים והפתקים ולבחור אמירות של חניכים אחרים איתן הוא מסכים ולהדביק מדבקה על הפתק הרלוונטי.
 3. כל חניך יקבל מספר מדבקות ירוקות ויתבקש להדביק מדבקה ירוקה על פתק, במידה והוא עשה או עושה משהו על מנת לתקן/לשנות את מה שמפריע לו בתחום זה.

דיון: בדיקת הפער בין המדבקות האדומות לירוקות. שאלות לדיון:

- ממה נובע הפער?
- האם יש נושאים שבהם אין לנו יכולת להשפיע?
- איפה היינו רוצים לעשות יותר?
- מה אנחנו יכולים/מסוגלים לעשות?
- כיצד באמצעות המעורבות החברתית במחויבות האישית אנחנו יכולים לשנות את מה שמפריע לנו (אם בכלל)?

חלק ד' - סיכום

השבוע פורסם בעיתונות סקר המראה כי 62% מבני הנוער בישראל מעורבים בפעילויות למען החברה. נתון זה מוכיח על אכפתיות, רצון טוב ומוטיבציה לעשייה למען האחר. לעומת זאת, נתון נוסף שחשף הסקר היה כי בני נוער נרתעים מפוליטיקה ואינם רואים בפוליטיקאים מודל חינוכי וערכי עימו היו רוצים להזדהות. העובדה שקיים היום משבר מנהיגות ומשבר אמון גדול מאוד צריכה להבהיר לנו כי דווקא בשל כך עלינו להיות מעורבים יותר ולעשות יותר למען שינוי חברתי ולמען מטרות חברתיות. דווקא במקום בו המדינה אינה ממלאה את ייעודה, כפי שהיינו רוצים לראות זאת, מוטל עלינו לפעול ולהירתם למען הפיכתה של החברה לחברה טובה יותר. דוגמאות לכך ראינו בקיץ האחרון כאשר אזרחים נרתמו למען תושבי הצפון וסיפקו אוכל ומוצרים נוספים ובעוד יוזמות חברתיות רבות מאוד שנולדו מה"אזרחים הקטנים" והעידו יותר מכל על הערבות ההדדית והנכונות לסייע ולתמוך באלו הנזקקים לכך.

ציוד:

תמונות ילדות מהבית

4 בריסטולים עם כותרות מה מפריע לי

פתקים דביקים

מדבקות אדומות וירוקות

שירים

פעולה בנושא כוחו של הפרט – "יצאת צדיק"

משך הפעילות: 55 דק'

מטרות:

1. החניך יכיר ביכולתו ובכוח להביא לשינוי חברתי דמוקרטי.
2. החניך יבין שמנהיגות חיובית היא צורך מחייב למהפכה.

מהלך הפעולה:

החניכים יעברו משחקים שהמטרה שלהם היא לעזור כמה שיותר לאנשים חלשים שזקוקים לעזרה ולזכות בתואר "יצאת צדיק".

1. **יצאת צדיק לאגודה**- על הרצפה מונח ציור של אגודה כלשהי ומכסים לחניך את העיניים. המטרה של החניך היא להכניס שקל לתוך כוס המונחת על הציור של האגודה תוך כדי ששני חניכים אחרים יהיו מנהיגים- אחד חיובי ואחד שלילי. החניך צריך להקשיב למנהיג החיובי ולתרום שקל לאגודה. (10 דק')
2. **יצאת צדיק לקבצן**- כל ילד מקבל תלושי קנייה שאיתם הוא יוכל לקנות מצרכים או לתרום לקבצן (ציור ל הרצפה). על ילד צריך להחליט אם לתרום לקבצן ולעזור לו, או להשתמש בתלושי הקנייה לעצמו ולקנות בהם את מה שהוא צריך. (15 דק').
3. על הרצפה שמים הרבה פתקים ובהם שמות של מקומות כמו- בית יתומים, וילה בסביון, בית אבות ולכל פתק נקודות וכו'. הפתקים יהיו מחוברים ללולאות מחוט ברזל. מטרת כל חניך היא להוציא כמה שיותר פתקים בדקה אחת כאשר הם לא יודעים שלכל פתק יש נקודות. החניכים ינסו להוציא את הפתקים שעליהם יהיה כתוב- וילה בסביון, מפעל קוקה- קולה וכו'. בסוף המשחק סופרים לכל חניך את הנקודות שהוא הצליח לאסוף- הפתקים שעליהם יהיה כתוב למשל בית יתומים יהיו שווים יותר נקודות כי הם זקוקים ליותר עזרה ותרומה ומי שהרוויח הכי הרבה נקודות זוכה בתואר "יצאת צדיק לנזקקים". (15 דק').
4. **משחק אחרון**- נשים הרבה פתקים על הרצפה כמו- קבצן, יתום, בית אבות ומאחורי כל פתק יהיה פירוט על המקום שרשום על הפתק. מבקשים מכל חניך לבחור פתק אחד ולהסביר למה דווקא הוא בחר בו. לבסוף מקיימים דיון ובו מסבירים לחניכים שאפילו תרומה אחת שכל אחד עושה יכולה להשפיע, להציל ולעזור לאנשים. (15 דק')

ציוד:

- ציור של אגודה
- כוס פלסטיק
- שקל (אפשר גם מצויר)
- תלושי קנייה
- ציור של קבצן
- פתקים ובהם שמות של מקומות והסברים על כל מקום
- חוט ברזל
- פתקים עם אנשים הזקוקים לתרומה

פעולה בנושא חשיבות הקבוצה ויכולת השפעתה בחברה

מטרות:

- החניך יבין את חשיבות הקבוצה ואת כוחה של הקבוצה כקבוצה.
- החנים יפנים את יכולת השפעתה של הקבוצה בחברה.

סיפור מסגרת:

אומרים לחניכים שהמחנה בסכנה אבל לא אומרים לחניכים למה. אומרים להם שמנהלי המחנה בחרו בהם כדי להציל את המחנה אבל הם יוכלו לעשות זאת רק אם הם יהיו מאוחדים ולא יגלו לאף אחד. לכם מנהלי המחנה החליטו לעשות להם מבחן לפני שהם שולחים אותם למשימה. המבחנים יהיו בתוך המשחקים והחניכים יצטרכו לנחש איזה מבחן היה באותו משחק. ככה הם יראו את כוח הקבוצה וכמה היא יכולה להשפיע לטובה על סביבתה.

מהלך הפעולה:

חלק א':

לוקחים חניך אחד מהקבוצה ושמים אותו בתוך ריבוע מחבלים. החניך שבתוך הריבוע חולה מאוד והחניכים שמחוץ לריבוע צריכים לנסות להשקות את החניך החולה אבל אסור להם להיכנס לריבוע כי הם גם יידבקו – המבחן: עזרה לחברי הקבוצה שהם בצרה. 10 דק'

חלק ב':

החניכים צריכים לעבור את הים הגדול שלפניהם יש להם 2 קרשים ובעזרתם כל הקבוצה צריכה לחצות- המבחן: לא לנטוש חבר מאחור. 10 דק'

חלק ג':

מסלול חושך. החניכים צריכים לעבור מסלול מכשולים קשה מאוד. הם עומדים בטור וכולם עם עיניים עצומות ורק הראשון עם עיניים פתוחות הוא צריך להוביל את חבריו לקבוצה במסלול מכשולים- המבחן: לסמוך על חבר הקבוצה 10 דק'

חלק ד':

מטוטלת- החניכים יושבים במעגל ואחד באמצע כולם סמים את הרגליים לאמצע והם צריכים למנוע מזה שעומד באמצע ליפול- המבחן: להגן על חבר הקבוצה. 10 דק'

חלק ה':

תופסת. חניך אחד צריך להשיג חפץ וחניך אחד צריך למנוע ממנו להשיג את אותו החפץ. בהתחלה לחניך שצריך להשיג יהיה קל כי זה אחד מול אחד אבל לאט לאט מוסיפים לחניך שצריך למנוע עוד חניכים ואז הוא יראה שזה יותר קשה ולא יצליח. המבחן- להראות שהשניים יותר טובים מהאחד. 10 דק'

חלק ו':

פאזל מטורף- מחלקים את הקבוצה לשניים. לכל אחד נותנים בריסטול ומספריים ואומרים לכל קבוצה להכין את הפאזל הכי קשה שיש לקבוצה השנייה. בסוף אחרי שהם הכינו אומרים להם שבמקום לתת לקבוצה השנייה הם צריכים להרכיב את הפאזל שהם הכינו. המבחן- לא להכשיל את חברי הקבוצה. 15 דק'

חלק ז':

מגדל חפצים- אומרים לכל חניך להביא חפץ מיוחד שהוא אוהב אחרי זה עושים מגדל מכל החפצים לבסוף מוציאים חפת אחד ורואים שהבניין נופל. המבחן- אחידות הקבוצה שבלי אחד הקבוצה משתנה "ונופלת". 5 דק'

חלק ח':

המבחן האחרון שהחניכים צריכים לעשות זה משהו גדול שישפיע על המחנה או החניכים בו.. כמו לנקות את המאהל חניכים כולו וכולי.. ולעשות את ההצעה. המבחן- לראות אם הם משתפים פעולה ומסוגלים להתמודד עם הצלת המחנה. כמה זמן שיקח תלוי בקבוצה.

פעולה בנושא הקשר שבין תנועת נוער למהפכה חברתית

מטרת על:

החניך יפנים את הקשר בין תנועות הנוער לביצוע מהפכה תוך הדגשת מאפייני התנועה.

מטרות:

1. החניך יבין וידע מהי מהפכה.
2. החניך יבין כיצד מאפייני התנועה משפיעים על מהפכה

מהלך הפעולה:

משחק פתיחה-

מלך הקופים. אחד החניכים עומד מול השאר והוא יעשה תנועות כאשר הקבוצה צריכה לחכותו—10 ד'

משחק שני-

נסביר לחניכים מהי מהפכה, ואז נחלק אותם לשתי קבוצות לאחר מיכן ניתן לחניכים דוגמאות שונות של מהפכות ומקרים שונים, והם יצטרכו להגיד מהפכה או לא, אם יצדקו תהיה להם את האפשרות לסמן את צורתם איקס או עיגול על הלוח שניתן להם, אם יטעו, הקבוצה השנייה תקבל את האפשרות לשים את צורתה על הלוח—10 ד'

משחק שלישי-

החניכים ישחקו סבתא שוקולד, רק שבמקום ללבוש בגדים כדי שיוכלו לאכול מן השוקולד, הם יצטרכו להרכיב לפחות שלושה חלקים של הפאזל של סמל התנועה שנחתן להם. ומאחורי הפאזל יהיה רשום כיצד סמלים רשמיים עוזרים לביסוס קבוצה משותפת למען מהפכה.

10 ד'

משחק רביעי-

תופסת זנבות, שעל כל זנב יש דיברה של המכבי (דברות אשר מתקשרות לעזרה למהפכה – כמה שאפשר) ואחרי המשחק כל חניך והדברה שהוא חטף יסביר כיצד לדעתו הדברה יכולה לתרום בעשיית מהפכה- 10 ד'.

פעולה בנושא אלימות – חלק א'

מטרות:

1. החניך ייחשף לסוגים שונים באלימות בחברה הישראלית.
2. החניך יבין את הבעיות והפגיעה בכל סוג אלימות כלשהו.

סיפור מסגרת:

החניכים יעברו משחקים שונים לגבי סוגי אלימות שונים. לבסוף נערוך עם החניכים שיחת סיכום בה נדבר על כך שכל סוג אלימות שהוא בין אם פיזי, או מילולי, פוגע מאוד. הן בגוף והן בנפש. וחייבים להמנע מאלימות.

מהלך הפעולה:

משחק ראשון:

על הקיר נניח איש מבריסטול שעליו עיגולים דרכם החניכים צריכים להעביר כדור (כל חור ניקוד שונה). החניכים יעמדו בטור וכל אחד בתורו ינסה לפגוע. אך, משום שהאיש עשוי מבריסטול הוא יקרע מהר מאוד וכך נראה לחניכים כי פגיעה פיזית של אלימות וזריקת חפצים פוגעת באדם ומאוד מסוכנת. (10 דק')

משחק שני:

על הקיר נניח איש מבריסטול עם לב גדול, אדום ויפה. כל אחד יקבל חתיכת בריסטול שחור עליה יכתוב את הקללה שבעיניו הכי פוגעת. החניכים יעמדו בטור כל אחד

בתורו רץ אל האיש, מדביק את הדף על הלב, חוזר לטור, נותן כיף לבר בתור וחוזר חלילה.

בסוף, נראה לחניכים כי למרות שלא פגעו בילד בצורה פיזית הם עדיין פגעו בנפשו ועובדה- הלב שלו שהיה אדום ויפה ניהיה שחור ופגוע. (10 דק')

- בזכות המשחק הראשון והשני הראינו את הקשר בין אלימות פיזית למילולית, שאומנם במשחק השני לא זרקנו ופגענו בילד אך הפגיעה הסופית הייתה מאוד דומה. כך או כך הילד נפגע.

משחק שלישי:

נשחק עם החניכים משחק כיפי כל שהוא. אך לפני זה נגיד לכל החניכים בסוד שלא יתייחסו לילד מסוים. בסוף המשחק נשאל את הילד איך הוא הרגיש ונראה להם שגם נידוי של מישהו, חוסר התייחסות והפגנת חיבה גם היא סוג של אלימות שמאוד פוגעת. (10 דק')

משחק רביעי:

נגיד לחניכים לעשות פרמידה, אבל לאחד החניכים נגיד להרוס אותה. לזוז. לדחוף מישהו דחיפה קלה או לא לשתף פעולה. כך נראה לחניכים שגם אלימות "בצחוק" או אלימות שטותית וקטנה יכולה לפגוע אפילו בקבוצה שלמה. (10 דק')

משחק חמישי:

עוצמים לחניך את העניים והמטרה שלו להגיע מנקודה X לנקודה Y. שאר הקבוצה צריכה לכוון אותו. כל חניך אומר לו ללכת לכיוון כלשהו אך חניך אחד (בהוראה סודית שלנו) יטעה אותו ויגרום לו להגיע למקום לא נכון. כך נראה לחניכים ששקר, יכול להיות אלים בדיוק כמו אלימות פיזית או מילולית כי היא עלולה לפגוע באדם או ברגשותיו. (10 דק')

רשימת ציוד:

2 בריסטולים.

דפים אדומים ושחורים.

דבק.

כיסוי עיניים.

פעולה בנושא אלימות – חלק ב'

מטרות:

1. החניך ייחשף לגורמים שונים המובילים לאלימות בחברה.
2. החניך ייחשף ויציע בעצמו פתרונות לגורמים הללו, מלבד אלימות.

סיפור מסגרת: הבורר.

בכל פעם שני נציגים ישבו בפני המדריכים (כמו בבורר) ויצגו בפניהם בעיה שלדעתם אפשרית (אנחנו נכוון אותם לעניינים כמו- בעיות כסף, אהבה, דת, חילוקי דעות ועוד..). אנחנו, בתור הבורר נציע 2 פתרונות. אחד אלים ואחד פתרון נוסף. על הפתרון הנוסף יעברו החניכים משחק, ולבסוף יחליטו איזה פתרון עדיף. כך, ייחשפו החניכים לבעיות וסכסוכים שונים הגורמים לאלימות, אך יראו שיש הרבה פתרונות נוספים, טובים יותר.

מהלך הפעולה:

1. הבעיה: חילוקי דעות: לגבי כל נושא בעולם (החניכים יבחרו)

המשחק: נעמיד שתי קבוצות בעלות דעה שונה לגבי נושא כלשהו, אחת מול השנייה בשורה. נשאל אותם שאלות מקיפות לגביי הנושא. כל פעם שהם מסכימים, הם ילכו צעד קדימה. אם הם לא מסכימים. הם ישארו במקום. לבסוף, יפגשו החניכים במקום כלשהו באמצע.

הפתרון: בכל נושא יש הסכמים וחילוקי דעות. הפתרון הוא לא אלימות אלא פשרה. למצוא מקום באמצע שכולם מסכימים עליו. (10 דק')

2. הבעיה: דת: כל דת בטוחה שהיא הטובה ביותר, והיא לא יכולה לחיות באותו מקום אם הדת השנייה. לכן יכולה לפרוץ מלחמה.

המשחק: נערבב שתי קבוצות של חניכים (יהודים, נוצרים\ ערבים...) לכל קבוצה נגיד לעשות משהו אחר. קבוצה אחת לקפוץ, והשנייה למחוא כפיים. אחת לשיר והשנייה לגרד בראש..

הפתרון: יכולים באותו מקום לחיות אנשים שונים אם תרבות ודת שונה, שפועלים בצורה אחרת. אך כל עוד הם לא פוגעים זה בזה אין זו בעיה. אפשר להתנהג באופן שונה, באותו מקום. איש איש באמונתו יחיה. (10 דק')

3. הבעיה: כסף- שני אחים צריכים לחלק ביניהם את הירושה וכל אחד חושב שהוא צריך לקבל יותר.

המשחק: נחלק את החניכים לשתי קבוצות. כל קבוצה אח אחר. כל קבוצה מקבלת דף וצריכה לכתוב למה האח השני צריך לקבל כסף. (ואחר כך סתם לכיף, נשחק מירוך שליחים של עשרות אגורות לתוך קופה, וכל קבוצה תביא את הקופה לקבוצה השנייה) הפתרון: אם כל אחד יחשוב בצורה אובייקטיבית הוא יבין מדוע האח צריך כסף, וכך בהבנה וברצון לעזור יוכלו לחלק את הכסף הכי טוב. (15 דק')

• עכשיו, אחרי שהחניכים הבינו את העניין, הם יעלו סיטואציות שונות ויפתרו אותן כפי שהבורר היה עושה ולפי איך שהם מאמינים. אחר כך, נקרא את הסיטואציות ואת הפתרונות, נשוחח עליהם, נגיד חסרונות ויתרונות ונציע רעיונות נוספים. (15 דק')

רשימת ציוד:
עשרות אגורות,
קופה\ קופסא
ניירות
עטים.

פעולה בנושא סטיגמות בחברה הישראלית

מטרות:

1. החניך יבין את השפעת הסטיגמות בחברה הישראלית כגורם לבעיה חברתית
2. החניך יבין שהסטיגמה פוגעת בחריגי החברה

מהלך הפעולה:

1. כמה דקות להיכנס לאווירה- המדריכים מספרים כמה בדיחות על בלונדיניות, פרסים, רומנים וכו', בלי להזכיר את נושא הפעולה. (10 דקות).
2. מדבקות על המצח- מדביקים לחניכים מדבקות עם כל מיני סוגים של אנשים (נכה, אתיופי- סוגי אנשים שיש עליהם סטיגמות בחברה הישראלית) וכל חניך צריך לנחש מה מודבק לו על המצח בעזרת שאלות של כן ולא. (15 דקות)
3. הצגה על סטיגמה- מחלקים את הקבוצה לשתיים- שלוש קבוצות, וכל קבוצה צריכה לעשות הצגה על עדה מסוימת, או על אנשים שיש עליהם סטיגמות בחברה. בהצגה החניכים יצטרכו להראות את הדברים הרעים ואת הסטיגמות שיש על העדה בחברה, ולאחר מכן המדריכים יערכו סיכום עם הקבוצה ויגיעו למסקנה כי הסטיגמות משפיעות לרעה, ורק פוגעות. (15 דקות)
4. החתמת עצומה- על החניכים להחתים 100 איש ברחבי המחנה על עצומה שיוצאת כנגד הסטיגמות בחברה. (15 דקות).

ציוד:

- מדבקות רגילות ועליהם שמות של סוגי אנשים
- בריסטול לעצומה

פעולה בנושא קבלת השונה

מטרות:

1. החניך יכיר בשונה וילמד כיצד ניתן לקבל אותו בפעולות בחיי היום יום.
2. החניך יכיר בכוחה של החברה להחריף את הפערים בחברה ו/או לצמצמם.

מהלך הפעולה:

מספרים לחניכים שהולך להצטרף לקבוצה חניך חדש, החניך יהיה אחד הבוגרים ונהפוך אותו למכוער ושמן, הוא ישחק איתם משחקים של שיתוף- פעולה, הבוגר יהיה מוזר ויצטרך להציק להם והם לא יקבלו אותו ולא ירצו לשחק איתו במשחקים. לאחר כל המשחקים מקיימים דיון ומסבירים לחניכים את חשיבות קבלת השונה. (5 דקות)

1. הבוגר ישחק עם החניכים תופסת שרשרת והוא יהיה התופס, ומתי שהוא יתפוס חניך כלשהו החניך יצטרך לתת לו יד, וזה יצור בעיה כי הבוגר יהיה מוזר והחניך לא ירצה לתת לו יד.

2. נשחק את המשחק מולקולה וניצור מצב שהחניכים יצטרכו להיות בזוגות ואף אחד לא ירצה להיות עם החניך החדש, ונגיד גם שהחניכים יצטרכו לעשות שק קמח ואף אחד לא ירצה לעשות שק קמח עם החניך החדש. אח"כ דנים איתם שלא צריך לשפוט ילדים על פי איך שהם נראים אלא על האישיות שלהם.

- שני המשחקים 20 דקות ביחד!

3. משחק כוחות- לכל חניך יהיה כוח על משלו ובעזרת הכוחות כל חניך יצטרך לעזור לקבוצה שלו לעבור את המכשולים והמשימות. משימה ראשונה: לעבור מעל נהר, שלכל מי שיש את הכוח לדרוך על המים הוא יעזור לחבריו לקבוצה לעבור את הנהר בבטחה. אח"כ החניכים יעברו בתוך טבעת אש שאותם שאותה יחזיק איש האש, אח"כ ניתן ל"דאון" תשובות של שאלות וכל פעם נשים מעל ראש של חניך ביצה וכל חניך שיטעה נשבור עליו ביצה (כל החניכים יצליחו כי יש לגאון את התשובות)

טיפש- במהלך המשחק הטיפש יצטרך לנסות להרוס הכול, וליפול ולעשות בעיות, והחניכים יעיפו אותו האמצע המשחק.

2 חניכים גמישים- לימבו קצר ובו החניכים הגמישים יצליחו לעבור את מקל הלימבו הנמוך. בסוף, החניכים מגיעים לתיבה שאותה הם יוכלו לפתוח בעזרת מפתח שאותו יש רק לטיפש והם העיפו אותו מהמשחק, וכך מסבירים להם שלא צריך להתייחס סתם מגעיל אל ילדים רעים בגלל רושם ראשוני וצריך לנסות להכיר אותם קודם. (25 דקות).

ציוד:

- תחפוש לחניך החדש- פאות וכו'
- סיפור למולקולה- כולל דף ועט
- מקל ללימבו
- תיבה ובתוכה אוצר/ הפתעה אם רוצים..
- מפתח

פעולה בנושא תרומה לקהילה – חלק א'

מטרות:

1. החניך יבין את החשיבות הגדולה בתרומה לקהילה.
2. החניך יכיר את האגודות השונות ואת היעדים שאליהם הן תורמות.

סיפור מסגרת:

מספרים לחניכים על וידי הנווד ומציירים אותו על קרטון. כל משחק החניכים צריכים להשיג דברים לוידי כמו אוכל, בגדים, מים, עבודה ועוד... אחרי כל משחק שהם עושים הם מקבלים משהו כדי להביא לו והם צריכים לנחש קודם מה.. (שואלים אותם מה הם חושבים שוידי צריך ולפי זה נותנים להם את המצרף- לאחר כל משחק)

מהלך הפעולה:

- קודם כל, כל חניך צריך להעביר בפנטומימה מה הוא עושה בזמנו החופשי או בכל יום איפה הוא מבלה את רוב זמנו לאיזה חוגים הוא הולך וכו וכו... ועוזרים להם לבחון את מיקומם בקהילה. מראים להם כי לא נותר להם זמן לתרום קצת לקהילה... ואז מספרים להם את סיפור המסגרת. 15 דק' + סיפור מסגרת.
- מפזרים שלטים על הרצפה של עושה מאוד/ עושה/ לא עושה בכלל/ מסכים מאוד/ מסכים/ לא מסכים בכלל. אומרים לחניכים כל מיני משפטים הקשורים בקהילה כמו והדרת פני זקן והם צריכים ללכת לשלט שהם מסכימים איתו ואחרי זה אומרים משפטים כמו האם עזרת לזקן לעבור כביש או עם המצרכים ואז הוא הולך לשלט עם הוא עשה או לא. אחרי זה רואים את ההבדלים בין ההסכמה לעשייה.. 15 דק'
- מקריאים לחניכים סיפור על ילד שעשה דבר קטן בשביל ילד אחר אך הוא בעצם עשה בשבילו מעשה יותר גדול ממה שהוא חשב ואז אומרים לחניכים כי לפעמים הדברים הקטנים שאנו עושים בשביל אחרים הם הדברים הכי

משמעותיים!!! 10 דק' + דיון על מה הם חושבים, מה הם עשו בשביל אנשים?!

- לסיכום- אנחנו והחניכים כותבים כמה דרכים או כלים שבאמצעותם אפשר לתרום לקהילה **בסביבתנו!!!** ... ועוזרים לוידי הנווד וכך החלו את עשייתם בתרומה לקהילה=] 10 דק'

פעולה בנושא תרומה לקהילה – חלק ב'

מטרות:

1. החניך יבין את החשיבות הערכית מאחורי התרומה לקהילה.
2. החניך יחשוב כיצד יוכל לסייע ולתרום לקהילה.

מהלך הפעולה:

1. שלושת החכמים:

לחניכים נותנים סיטואציה כגון: ילד רואה 50 שקלים על הרצפה מה הוא עושה? ונותנים להם 3 אפשרויות, כל חכם אומר אפשרות (למשל- אחד אומר הייתי לוקח את ה-50 שקל לעצמי, זה נותן מזל. השני היה משאיר אותם על הרצפה כדי שאם זה שייך למישהו הוא יחזור לקחת את זה. השלישי אומר שהיה רץ מהר לקופת הנזקקים ומכניס לקופה.) והחניכים צריכים לבחור את האפשרות הכי נכונה, (החכם השלישי). ואם הם לא אומרים את האפשרות הנכונה אז מסבירים להם את האפשרות אשר היו צריכים לבחור והיו צריכים לתרום. 10 דקות.

2. החניכים צריכים להקים מופע רחוב עם אביזרים שאנחנו ניתן להם והמטרה שלהם היא לאסוף כמה שיותר כסף והכסף הזה ילך לתרומה. (אנחנו נחלק לבוגרים כסף שייטנו להם) 10 דקות.

3. נכין לחניכם חידון טריוויה על תרומות לקהילה. שאלה לדוגמא: הקרן אור ירוק עוזרת ל... א. חולי סרטן ב. אוטיסטים ג. למניעת תאונות דרכים. במקום לכתוב נקודות על כל שאלה נכתוב זאת באגורות. בסוף המשחק נסביר שכל אגורה עוזרת לתרומה כלשהי. 10 דקות.

4. החניכים עומדים בשורה ואומרים להם סיטואציות לדוגמא "אני חושב שצריך לתרום לקהילה" וכו' כל פעם שהם חושבים שהסיטואציה נכונה הם מתקדים צעד קדימה, לאחר מכן מציגים להם את אותם הסיטואציות רק במקום "אני חושב" אז "אני עשיתי" וכל פעם שהם עשו את הסיטואציה שאמרנו אז הם הולכים צעד אחורה. לאחר שהקראנו את כל הסיטואציות מראים לחניכים כמה הם חושבים שצריך לעשות וכמה הם עושים ומשווים. ועורכים על כך דיון שלא מספיק דיבורים אלא מעשים. 10 דקות

פעולה בנושא גבולותיה של מהפכה

מטרות:

1. החניך יכיר מהפכות מהעבר
2. החניך ילמד את גבולותיה של המהפכה
3. החניך ילמד על אופי הדמוקרטיה במהפכות הקודמות

מהלך הפעולה:

משחק פתיחה-

כדי שהחניכים יכנסו לעניינים ויבינו מהי משמעות המהפכה ומהי מטרתה הם צריכים להרכיב מפאזל את ההגדרה של מהפכה(נספח 1). 5 דקות.

סיפור מסגרת:

החניכים עוברים דרך 3 תחנות מרכזיות שהן בעצם המהפכות. כל תחנה תיעשה בסניף אחר(למשל תחנת המהפכה הצרפתית תהיה ליד סניף כרמי יוסף, כדי שהחניכים ירצו ולא ישתעמו בפעולה עיונית). בכל תחנה יהיו כמה משחקים, אחרי שהם סיימו את התחנה הראשונה הם עוברים לתחנה השנייה וכך הלאה.

תחנה ראשונה-המהפכה הצרפתית.

משחק ראשון:

גורמים וזמנים למהפכה הצרפתית(נספח 2), כל חניך צריך להכניס נר שקשור אליו מהגב אל תוך בקבוק. כל חניך שמצליח לעשות את זה מקבל חתיכה מההסבר על המהפכה, כל קבוצה חותכת את ההסברים בהתאם למספר החניכים. אחרי שהם מקבלים את כל החתיכות יש להקריא את ההגדרה. 10 דקות.

משחק שני:

אחרי ההכרה עם הגורמים שהביאו למהפכה, מחלקים את החניכים לשתי קבוצות- אחד מציגה את המהפכה כפי שהייתה(בצורה שהמסטר היה לא דמוקרטי ולכן נפל), והשנייה מציגה מה היה קורה אם המסטר היה דמוקרטי ולכן לא היה צורך במהפכה. 10 דקות.

משחק שלישי:

ציר זמן. החניכים מקבלים 5 אירועים מרכזיים שקרו בזמן המהפכה והם צריכים לסדר את כל האירועים לפי סדר התרחשותם(איך שהם חושבים שזה), אחרי זה מסדרים את זה בסדר הנכון ומסבירים להם מה קרה. 10 דקות

משחק רביעי:

דיון על המהפכה הצרפתית, הסבר על חוסר הדמוקרטיה שהיה במסטר בצרפת וחוסר הדמוקרטיה במהפכה עצמה.. כל חניך יגיד מה דעתו על אופי המהפכה ומה הוא היה משנה בה. 10 דקות.

תחנה שנייה:המהפכה התעשייתית.

משחק ראשון:

מחביאים אצל בוגרים שונים בסביבה פתקים, החניכים צריכים להשיג את כל הפתקים שבהם מוסבר בכללי על המהפכה התעשייתית(נספח 3). 5 דקות.

משחק שני:

המהפכה התעשייתית הייתה דמוקרטית. כל מדריך נותן לחניכים כמה מצבים שונים מהמהפכה(למשל, כשעבדו בחקלאות ולא במסחר) וכל חניך צריך לתת רעיון איך לצאת מהמצב הזה. לבסוף מסבירים איך הדברים קרו במהפכה התעשייתית. 10 דקות.

משחק שלישי:

השוואה בין המהפכה התעשייתית למהפכה הצרפתית, הסבר על השוני בין המהפכות(דמוקרטית-דיקטטורית), הסבר על ההבדלים. נותנים לכל חניך פתק עם עובדה על מהפכה והוא צריך להגיד לאיזו מהפכה העובדה שייכת. 10 דקות.

תחנה שלישית:מהפכות כיום.

משחק ראשון:

נותנים ל2 קבוצה של חניכים רשימה של נושאים, למשל אינטרנט, טלוויזיה, כלי רכב וכו'. החניכים צריכים לחלק את הרשימה ל2, מהפכות שיש לעשות בצורה דיקטטורית ומהפכות שיש לעשות בצורה דמוקרטית. כל קבוצה צריכה להמחיש את הדרך שבה הייתה פועלת(למשל באינטרנט- פרסומות וכו' או כפייה). 10 דקות.

משחק שני:

דוגמאות למהפכות שנכשלו בגלל דיקטטוריה ונזקים שהן גרמו. 5 דקות.

משחק שלישי:

דיון על אופי הדמוקרטיה והדיקטטורה במהפכות. נותנים לדוגמא את מהפכת הציפורנים ששינתה את אופי השלטון במדינתה לדמוקרטיה.(נספח 3) שיחת סיכום ☺

תחנה רביעית: דיקטטוריה\דמוקרטיה.

משחק ראשון:

מוציאים ילד אחד ומרחיקים אותו מהקבוצה. מסבירים לו שהוא המלך של הקבוצה ונותנים לו מספר משימות שעליו לגרות לקבוצה לעשות. לשאר הקבוצה מסבירים שאם ה"מלך" דורש מהילדים לנקוט בפעולות-לא מקשיבים לו, ואילו אם הוא מבקש ומתחשב בדעתם-משתפים איתו פעולה.

משחק שני:

אחרי שהחניכים מבינים את ההבדל בין הפיכה דמוקרטית להפיכה דיקטטורית עושים דיון על ההבדלים וכל חניך נותן את דעתו לגבי השיחה-האם מהפכה צריכה להיות דמוקרטית או דיקטטורית. נותנים לחניכים דוגמא למהפכה שהייתה דמוקרטית ומראים להם שרק בזכות הדמוקרטיה ניצן לשנות דברים.

פעולה מסכמת בנושא שינוי חברתי

מטרות:

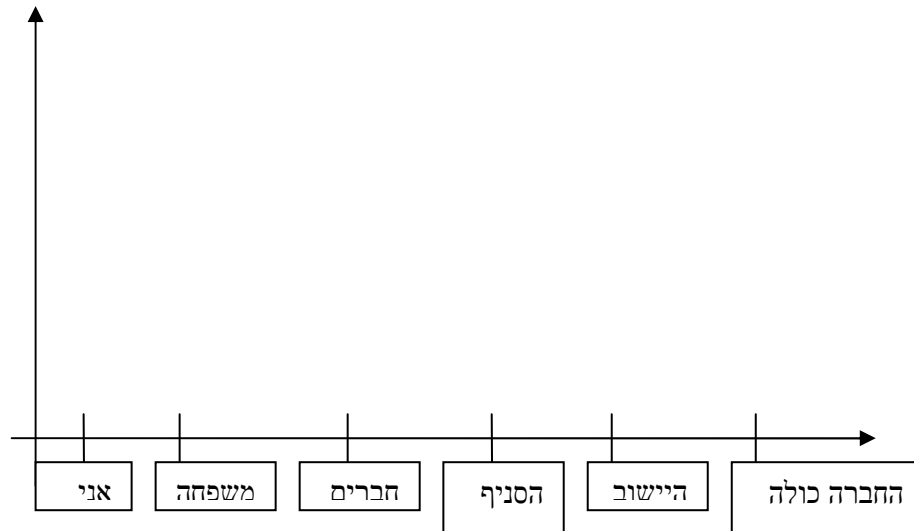
1. החניך יבין את חשיבות המעורבות החברתית כאדם וכצופה
2. החניך יפתח דרכים לפתרון הבעיות הקיימות
3. החניך ילמד לעורר מהפכה חברתית בנושאים החשובים לו.
4. החניך יכיר נושאים בהם חשוב להתעסק בתחום האחריות החברתית.

סיפור מסגרת:

מספרים לחניכים שבמדינת ישראל חלו שינויים רבים שהרסו את החברה, על החניכים מוטלת המשימה להציל את החברה מהתמוטטות. משחקים איתם חפש את המטמון שבכל תחנה (שתהיה בסניפים אחרים) הם יקבלו נושא אחר (בצורה של סיפור/כתבה) שאותו אפשר לתקן ולבצע בו מהפכה חברתית שתשנה את פני החברה, בסוף כל התחנות הם יקבלו מדליות על כך שהצילו את החברה.

תחנה ראשונה-

כל חניך מקבל 3 פתקים שבהם הוא צריך לכתוב מחשבות שעברו לו בראש ב24 השעות האחרונות. בסוף אוספים את כל הפתקים, כל אחד מוציא פתק בתורו וממקם אותו על הגרף הבא-

המטרה היא להראות לחניכים שמרבית מחשבותיהם המיידיות קשורות לעצמינו, כאן ועכשיו. זו פתיחה טובה להראות להם את התמונה הכללית ועל כך שיש לחשוב קצת יותר על החברה כולה. 12 דקות.

תחנה שנייה-

יושבים במעגל ונותנים לכל חניך עדש, לכל צבע של עדש משמעות שונה(למה שהחניך צריך להגיד):

אדום-שינוי שהיית מבצע בחברה כולה

צהוב-שינוי שהיית מבצע בין החברים

כחול-שינוי שהיית מבצע בחברה-מכבי

סגול-שינוי שהיית מבצע בחברה-בית ספר

ירוק-שינוי שהיית מבצע בחברה-משפחה. 10 דקות

תחנה שלישית-

אנטנות סלולריות, מקריאים לחניכים קטע על בעיית האנטנות הסלולריות(נספח 1) ועל הקרינה שהן מפיצות, בדגש על אנטנות במקומות המגורים, על החניכים להחתים 50 בוגרים נגד התקנה של אנטנות סלולריות באיזורי מגורים. 10 דקות.

תחנה רביעית-

בעיית המחזור בארץ, מקריאים לחניכים קטע על בעיית המחזור(אי המחזור) בארץ ישראל(נספח 2), על החניכים לאסוף כמה שיותר דברים בסביבה שתקבע מראש שניתן למחזור(ובכך גם ינקו את הסביבה).10 דקות.

תחנה חמישית-

אלימות, משחקים עם הקבוצה חתול ועכבר, כל הילדים עומדים במעגל, כאשר יש ילד אחד שנבחר כנציג, הוא צריך להיכנס לתוך המעגל תוך כדי שחבריו לקבוצה לא נותנים לו להיכנס למעגל אלא אם כן יבקש יפה(החניך ינסה לפרוץ את המעגל באלימות),לאחר מכן מושיבים את כל החניכים ומסבירים להם את מטרת המשחק ואת האי צורך בשימוש באלימות+הקראת קטע המראה מקרים קיצוניים של אלימות בקרב בני נוער(נספח 3) 13 דקות.

תחנה שישית-

קבלת השונה, כל חניך מקבל מגבלה-למשל קשורות לו הרגליים, קשורות העיניים, לא יכול לדבר, או כל מגבלה אפשרית.החניכים צריכים לבצע איזשהי משימה(למשל להוליך את זה שלא יכול ללכת ולהאכיל את מי שלא יכול לראות וכו'), המטרה היא להראות לשלב בין העזרה ההדדית להכרה במגבלות של האנשים בחברה.10 דקות.

תחנה שביעית-

החניכים מקבלים גזרי עיתון של כל מיני בעיות בחברה הישראלית וצריכים להציע דרכים לפתרון ולהכיר בהן כבעיות קיימות. על החניכים לבצע מעין "מהפכה חברתית" על מנת לשנותן. 10 דקות

תחנה שמינית-

סיכום, כל חניך מקבל תעודה על כך שהציל את החברה מידי התמוטטות ושינויה על ידי מהפכות, כל חניך יכיר בעובדה כי גם הוא יכול לשנות את העולם וזה נתון בידיו.
10 דקות.

נספח 1:

בקרוב: תושבים יוכלו להתנגד להצבת אנטנות סלולריות על פי תיקון לתוכנית המתאר שאישר משרד הפנים, הוועדות המקומיות ברשויות השונות יוכלו למנוע הקמת אנטנות סלולריות ואף לדון בהתנגדויות של הציבור

דוד הכהן ✉

משרד הפנים אישר, הכדור עובר למועצה הארצית: בעקבות החלטת השר אופיר פינס, על שינוי המדיניות בנושא הקמת אנטנות סלולריות, תדון מחרתיים (ג') המועצה הארצית לתכנון בנוסח תיקון לתמ"א (תוכנית מתאר ארצית) 36 א' שאושר על ידי משרד הפנים ואשר יחייב ליידע את הציבור על הקמת אנטנות וכן יאפשר לוועדות המקומיות שיקול דעת טרם מתן ההיתרים להקמתן.

כיום, אין בסמכותן של הוועדות המקומיות למנוע הקמת אנטנות, אלא במקרים חריגים, למשל הוועדה יכולה לשלול בקשה להיתר רק מהיבטים ארכיטקטוניים-נופיים. לאחר אישור התיקון, תהיה הוועדה המקומית רשאית לדרוש שיוצגו בפניה חלופות למיקום האנטנה או להציע בעצמה חלופות אשר מתאימות לדעתה יותר בראייה עירונית כוללת.

על פי התיקון המוצע, כל בקשה להיתר באזור מגורים או על מוסדות ציבור ובחצרותיהם (גם אם אינם באזור מגורים) תפורסם, וניתן יהיה להגיד התנגדות. במסגרת זו כלולים כל האנטנות שמוקמות באזורי מגורים על עמודי תשתית, כגון עמודי תאורה, טלפון, רמזורים וכו'.

המועצה הארצית לתכנון ובנייה החליטה בראשית פברואר כי לא יינתן היתר בנייה, אלא אם תפקיד החברה הסלולרית המבקשת כתב שיפוי בגין מלוא תביעות הפיצוי בגין ירידת ערך הנכסים. בתיקון המוצע, היקף השיפוי שיוטל על החברה הסלולרית מבקשת ההיתר, יעמוד על 80% לעומת 20% שיישארו על הוועדה המקומית.

לפני כשבועיים החליט מטה המאבק של ראשי הרשויות להסדרת פריסת האנטנות הסלולריות בערים, כי הרשויות המקומיות יפרסמו מעתה כל בקשה של החברות הסלולריות להקים אנטנה בתחומיהן. המטה ציין כי החלטתו נובעת מכך שתמ"א

(תוכנית מתאר ארצית) 36 אינה מאפשרת לרשות המקומית כל מעורבות או השפעה לגבי קביעת מיקומה של אנטנה סלולרית.

שר הפנים, אופיר פינס, אומר כי אישור התיקון יצור את "האיזונים הראויים בין הציבור, הרשויות המקומיות והחברות הסלולריות שלאורך השנים הופרו באופן בוטה. בריאות הציבור, טובתו וטובת הסביבה הם שהנחו את מנסחי התוכנית, שהעבירו את האחריות לוועדות המקומיות המייצגות את התושבים. יחד עם זאת, עם העברת הסמכות לרשות המקומית באה גם האחריות, ועל כן השיפוי לא יהיה בלתי מוגבל".
יו"ר מרכז השלטון המקומי, עדי אלדר, אמר כי זהו צעד נוסף בדרך להסדרת הענף, נושא עליו נאבק מטה מאבק ייעודי של השלטון המקומי, בראשות ראש עיריית הרצליה, יעל גרמן. "החלטת המשרד, בראשות השר פינס, מחזירה את השקיפות שהציבור ראוי לה, מבטאת רגישות לצרכי הציבור ומחזירה לרשויות המקומיות את היכולת להגן על האינטרסים של ציבור בדרך הראויה", אמר אלדר.

(כתבה מתוך אתר YNET)

נספח 2:

כמות הפסולת ההולכת וגדלה בתוספת עלייה בצפיפות האוכלוסייה וצמצום השטחים הזמינים, מחריפים את הקשיים בדרך להקמת אתרים חדשים לסילוק פסולת. התוצאה הבלתי נמנעת היא מצוקת נפח הטמנה זמין.

כיום מקובלת בעולם שיטת ה"טיפול המשולב" בפסולת המוצקה. השיטה מורכבת מחמש חוליות:

- הפחתה במקור
- שימוש חוזר
- מיחזור
- הפקת אנרגיה מפסולת (פל"א)
- הטמנה

גישת הטיפול המשולב חותרת לצמצום נפח הפסולת המועבר להטמנה. הגישה מנסה להגיע לאופטימיזציה של ההיבטים השונים (הסביבתיים, הכלכליים והחברתיים), זאת בהנחה שאין פתרון יחיד שיוכל לתת פתרון אופטימלי.

המסמך המצורף פורס את עיקרי השיטה, משווה את הטיפול בפסולת במדינות שונות בעולם ובוחן את התקדמות המיחזור בישראל. כמות הפסולת הממוחזרת בישראל בשנת 2005 נוצרו בישראל כ- 6 מיליון טון פסולת.

- כיום ממחזרים בארץ כ- 15% מהפסולת הביתית. שיעור המיחזור מגיע לכ- 20% כאשר מביאים בחשבון גם את מרכיבי פסולת התעשייה, הגרוטאות והשמן המשומש.
- בהתאם לתקנות איסוף ופינוי פסולת למיחזור (חובת פינוי פסולת למיחזור), התשנ"ח - 1998 אמור שיעור המיחזור עד סוף שנת 2007 להגיע ל- 25% מהפסולת הביתית.

מיחזור פסולת באחוזים (מסך כל הפסולת בישראל)	מיחזור פסולת ישראלית (טון)	חומר גלם
7.75%	465,210	מתכות ברזליות
5.94%	356,602	חומר אורגני
4.00%	255,138	נייר וקרטון
3.95%	236,972	גזם
0.50%	30,000	זכוכית
0.48%	29,037	אל מתכות
0.47%	28,100	פלסטיק
0.18%	10,500	אלקטרוניקה
0.12%	7,063	חומרים שונים
0.02%	1,000	צמיגים
0.00%		עץ
23.41%	1,419,622	סה"כ

ר

בארץ ובעולם עולה כי מדינת ישראל עדיין בפיגור של מספר שנים אחרי מדינות אירופה וארה"ב.

גורמים המעכבים התפתחות המיחזור בישראל

- מחיר ההטמנה הנמוך
- המחיר הנמוך של חומרי גלם (דהיינו חוסר כדאיות כלכלית)
- העדר חקיקה תומכת בנושא
- העדר תשתית מתאימה לרבות תשתית איסוף ברשויות מקומיות, תשתית מיון ראשוני וכן מפעלים לקליטת חומרי הגלם הממוינים.
- שוק מצומצם לחומרי גלם שמקורם בפסולת.

• העדר העדפה לרכישת מוצרים מחומרים ממוחזרים

נספח 3:

בין הבעיות הרבות איתן נאלצת מערכת החינוך הישראלית להתמודד על בסיס יומיומי כמעט, ניצבת בעיה אחת, כואבת וקשה. זוהי בעיית האלימות בקרב ילדים ובני נוער בגיל בית הספר. בני נוער חשופים לתקריות אלימות בתוך כותלי בית הספר ומחוץ להם, בכמות הולכת וגוברת, והמספרים מדברים בעד עצמם. בסקר שנערך על ידי מספר ארגונים המטפלים בבני נוער (על"ם, אל"י, "ידי ביד" ו"ילדים בסיכוי") עולה, שלמעלה מ-60% מבני הנוער היו חשופים בשנה האחרונה לתקרית אלימה. אם נוסיף לכך פרשיות אלימות שאירעו במהלך השנה האחרונה, חלקן בין כותלי בית הספר ובהן היו מעורבים בני נוער – נקבל תמונת מצב מדאיגה המחייבת התערבות מצד ראשי מערכת החינוך.

אלימות בני נוער – מכת מדינה

האם בתי הספר בישראל הם מקום בטוח? אם תשאלו את אילנה ראדה, אמה של הנערה תאיר ראדה ז"ל מקצרין, התשובה שתתקבל תהיה "לא" נחרץ. תאיר ז"ל נרצחה בבית ספרה במהלך יום הלימודים. לטענת האם אילנה ובני משפחת ראדה, אשר שוקלים אף להגיש תביעה כנגד בית הספר, ביתם נעדרה למספר שעות מבלי שאיש הבחין בכך. רצח תאיר הסעיר את המדינה בשל גילה הצעיר של הנערה שנרצחה ובשל העובדה שהתרחש בין כותלי בית הספר. מעדויות תלמידים לאחר הרצח, עולה תמונה של אווירה אלימה וכאוס חינוכי ששרר בבית הספר שבו למדה תאיר. למרות שנכון לרגע זה החשוד המרכזי בפרשת רצח תאיר הוא אדם מבוגר אשר עבד בבית הספר (רומן זדורוב), כיווני החקירה הראשוניים התמקדו דווקא בחבריה לספסל הלימודים של תאיר.

הפרשה גם הביאה לחשיפת רשת של סחר בסמים אשר הורכבה מבני

נוער ופעלה באיזור הצפון. על אף שבסקר שנערך על ידי ארגוני הסיוע לבני נוער, 69% מבני הנוער סיפרו כי לא הושפעו מרצח תאיר ז"ל ומרצח הנערה מעיין בן חורין ז"ל (שנאנסה ונרצחה, כנראה ע"י רועה צאן בן 17 החשוד במעשה) - הזעזוע הרב שפשט בציבור בעקבות הרצח עצמו, החקירה והגילויים שבאו בעקבותיו העלו את המודעות הציבורית לבעיית האלימות בקרב בני נוער.

יותר משליש מהעבריינות - בשעות הלימודים

לפי סקר ארגוני הסיוע לנוער, שנערך בקרב 300 בני נוער, 60% מבני הנוער נחשפו בשנה האחרונה (2006) לתקרית אלימה, כגון מכות, איומים, סחטנות ותקיפה מינית. המחשה לאלימות נוער ניתן היה לראות לפני מספר ימים, כאשר תלמיד בן 16 מבית ספר ביפו דקר את חברו במהלך שיעור, לעיני המורה והתלמידים. לפני כחודשיים נרצחו שני נערים בפיצוציה בבאר שבע, ככל הנראה בידי נער אחר. מספרם של הקטינים המעורבים בתקריות אלימות נמצא בעלייה, וכן ישנה עלייה במספר המקרים של עבריינות קבוצתית. 36% מהעבירות שאותן מבצעים בני נוער מתרחשות בשעות הבוקר, כלומר: בשעות הלימודים. חיזוק המסגרת החינוכית והטיפול בבני נוער בעייתיים, המועדים לעבריינות או לאלימות – עשוי לצמצם את היקפם של הנתונים הללו.

מחקרים: התוקפנות מתפתחת בילדות

מעבר לעובדה שרמת האלימות הגבוהה בקרב בני נוער הופכת את בתי הספר למקום היוצר תחושה לא בטוחה, ניצבת בעייה נוספת אשר קשורה באלימות בקרב ילדים ובני נוער. ילד אלים, או בן נוער אלים, במידה ולא יזכה לקבל טיפול נכון ויעיל – יגדל להיות מבוגר אלים. לפי דו"ח משנת 1982 אשר נכתב על ידי Health The National Institute of Mental וצוטט במחקרים רשמיים של משטרת ישראל - רמת התוקפנות מתפתחת

בעיקר בשנות הילדות, ונשארתי יציבה גם בבגרות. טיפול בבני נוער אלימים הכרחי, אפוא, לא רק לשם יצירת סביבה חינוכית בטוחה ומוגנת יותר. הוא הכרחי גם לצורך יצירת חברה אלימה פחות בעתיד.

אחת הבעיות היא, שאלימות הפכה לאמצעי אשר מחליף דרכים אחרות לפתרון בעיות בקרב בני נוער, כמו הידברות למשל. בהקשר זה, אלימות משמשת כמפלטו של מי שאינו מסוגל להביע עצמו בדרכים אחרות. אין בדברים האמורים משום צמצום מידת האחריות של בני הנוער האלימים או העבריינים עצמם. אך יש בהם משום מציאת אמצעי שחזקו עשוי לסייע לצמצום מימדי האלימות בקרב בני הנוער. במילים אחרות: חיזוק אפיקי הידברות וגישור יכול להביא להפחתה של מקרי אלימות. בעיר כפר סבא נפתח קורס גישור ייחודי לבני נוער, שמטרתו להביא את בני הנוער לבחור באפיקי הידברות ולא באלימות.

פעולה מסכמת של התהליך

מטרות:

- החניך יעבור חזרה על התכנים והמסרים שהועברו במהלך המחנה.
- החניך יפנים את המסר הסניפי ויישם את מסריו בחיי היום יום.

סיפור מסגרת:

החניכים יעברו משחק על כל נושא מרכזי שהעבר במחנה קיץ. בסוף הפעולה נדבר איתם על מה הם לקחו איתם מהמחנה, מה הדבר שנשאר בהם הכי הרבה ומה הם רוצים לשנות מעכשיו גם מחוץ למחנה.

מהלך הפעולה:

משחק ראשון:

חריגים בחברה: לחניך אחד עוצמים את העיניים ולחניך השני קושרים את הרגליים. עליהם ביחד להגיע לדני וכפית שדי רחוקים מהם ולאכול אותו. כל אחד יתרום משלו. זה בלי העיניים יעזור לקחת את זה בלי הרגליים בזמן שזה בלי הרגליים מכוון אותו וגם יאכיל אותו בדני:] כך כל אחד למרות שהוא חריג באופן מסוים יכול לתרום במה שהוא טוב בו. וביחד כולם צוות מנצח:] (10 דק')

משחק שני:

אלימות: החניכים יעמדו במעגל וחניך אחד בחוץ. נגיד לחניך שעליו להכנס לתוך המעגל בכל מחיר. לשאר הקבוצה נגיד שיאפשרו לו להיכנס רק אם הוא מבקש יפה. כך נראה לחניכים שאין צורך באלימות, פתרון הרבה יותר טוב זה הדברות ופשרות. (10 דק')

משחק שלישי:

תרומה לקהילה: ניבחר נציג אחד מכל החניכים ונתן לו איזה שבהו מושג על תרומה לקהילה והוא צריך להעביר את זה לקבוצה דרך פנטומימה כמו תופסים קו. עם הם מצליחים להבין מה הוא עשה אז הם צריכים לבצע את המשימה באמת!!...(למשל: ניתן מושג שהם צריכים לשמור על הסביבה נקייה אז הוא מעביר את המסר הזה לקבוצה ולאחר מכן הם צריכים לנקות את המחנ"ק קצת). (10 דק')

משחק רביעי:

המסר הסניפי: אומרים לכל חניך לנסות לשבור מקל- כמובן שיצליחו. אך אז אומרים להם לנסות לשובר ביחד 15 מקלות. כאן הם יתקלו בבעיה. כך נראה להם שכשאנחנו קבוצה מאוחדת, סניף, הכוח שלנו הרבה יותר גדול. אי אפשר לשבור אותנו כל כך בקלות. וכל כן ביחד אנחנו יכולים לעשות מהפכות הרבה יותר רציניות ומשמעותיות. ביחד אנחנו הרבה יותר חזקים. (10 דק')

שיחת סיכום- 5 דק'

רשימת ציוד:

חבל

כיסוי עיניים

דני וכפית

מקלות.